

ESPERANÇA ECOFEMINISTA

PROPOSTA DE PONÈNCIA POLÍTICA

6è CONGRÉS

CONSTRUIR MÀTRIA
CONSTRUIR MÀTRIA
CONSTRUIR MÀTRIA

A l'estiu de 2020, tal com marquen els nostres estatuts, hauriem d'haver celebrat l'Assemblea General d'Iniciativa-Compromís; una assemblea on presentar i debatre la ponència política que pretenia avançar en tot el que suposa construir màtria. En eixe sentit elaboràrem el document polític sota el títol "**Construir Màtria. Per la**

5 **sostenibilitat social, territorial i ambiental**", aprovat per la Mesa Nacional d'Iniciativa-Compromís, però que no vam poder debatre ni avançar en els seus conceptes clau a causa de la pandèmia sanitària de la covid-19.

A més a més, en l'actualitat s'obri una situació en la qual no solament hem de donar resposta als reptes globals en què estem immerses sinó que, a més, ens obliga a tindre

10 una mirada més ampla i començar a gestionar ja mateix per tal de fer front la crisi climàtica, i ficar l'accent en què no tenim planeta B i els recursos naturals són limitats.

Donades aquestes circumstàncies i perquè sabem que altra forma de *seren* política és possible, hem de centrar la nostra acció en aportar solucions a la situació global derivada de la pandèmia, amb perspectiva ecologista i feminista, i proporcionar un nou

15 paradigma que prioritze el dret a la vida digna, la justícia social i la pau.

Des d'Iniciativa-Compromís proposem una estratègia política que aposte per la diversitat, la pluralitat, la convivència, el treball des de la diferència i la identitat de les parts, la maduresa, l'obertura, el consens i la cooperació per a aplegar a acords amb majories amples, i sempre amb la mirada fixa en els reptes de futur.

20 Uns reptes que han de ser les nostres prioritats polítiques, com a partit de govern i com a senya d'identitat d'Iniciativa-Compromís. Uns reptes que volem afrontar amb honestedat i valentia des de les polítiques verdes, socials, igualitàries, eficaces i progressistes.

Recordem també que, des del naixement d'Iniciativa del Poble Valencià-Compromís, som la casa comuna de l'ecofeminisme valencià. Un valencianisme ecofeminista entés com a l'espai polític de referència per a aquelles persones que defensem l'ecosocialisme participatiu, l'ecologisme popular, el feminisme interseccional, el valencianisme polític, el republicanisme, el laïcisme, la cultura de la pau, el foment dels bons tractes i la solidaritat generacional com a l'única via per a garantir la justícia social, la igualtat, la diversitat, la convivència i la felicitat.

No obstant això, i com a organització política que situa a la vida i a les persones al centre de la nostra acció política, hem de perfilar els nostres reptes de futur sent conscients de la realitat que travessem. Una realitat marcada i definida, des de març de 2020, per la pandèmia de la Covid-19 i que ens ha fet viure, a tota la societat, una situació d'emergència sense precedents, una crisi sanitària que ens ha demostrat que només des de les polítiques públiques, socials i sanitàries es pot fer front a la vida. Si una lliçó hem de traure d'aquesta situació i de la gestió perversa de la crisi del 2008 és que els serveis socials són fonamentals per a sostenir els quatre pilars de l'Estat de Benestar. La pandèmia ens ha mostrat la importància d'allò públic, d'allò col·lectiu front allò privat, front allò individual.

Ens ha ensenyat també la importància del concepte "*Estat que cuida de les persones*", que no és més que aquell que defensa que només amb vida pot haver llibertat. Així podem extreure ara l'aprenentatge que ens ha deixat la pandèmia sanitària:

- Ens ha ensenyat la importància d'un sistema sanitari públic universal que no excloga a ningú, perquè els virus no coneixen de fronteres ni de classes socials.

- Ens ha ensenyat la importància d'un sistema de protecció eficaç en la gestió d'emergències, on la planificació dels seus serveis essencials ens assegure una resposta efectiva i ràpida front a situacions per greu risc col·lectiu.
- Ens ha ensenyat la importància d'un sistema públic de serveis com el transport, la neteja, etc. Com a serveis bàsics essencials.
- L'imprescindible que és un sistema educatiu públic que a més de formar, pugua pal·liar les desigualtats econòmiques d'origen venent l'escletxa digital i econòmica.
- I a més, aquesta crisi ha visibilitzat la importància dels serveis, sense els quals la vida no pot seguir: "*Criar, cuidar i curar*". Justament activitats que no computen en el PIB i que estan majoritàriament protagonitzades per dones.

Hui, any i mig després que es decretara per la OMS la situació de Pandèmia Mundial i després d'haver viscut l'estat d'alarma a l'Estat Espanyol, i amb un protagonisme fonamental per a les Comunitats Autònomes, podem afirmar sens dubte que fou el País Valencià, gràcies a les polítiques realitzades pel govern del botànic on Compromís és imprescindible i de fet marca la diferència, on es van prendre les decisions de manera ràpida, des del consens i treball de tot el govern valencià i on ha estat indiscutible el paper exercit per la Vicepresidenta i Consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives, la nostra companya, Mónica Oltra.

Ara és el moment de donar respostes, d'eixir d'aquesta crisi global, i això ens interpel·la directament a nosaltres com a formació política. Tal com reflexiona Rutger Bregman en el seu article *The neoliberal era is ending. What comes next?*, l'eixida d'aquesta crisi global no pot ni de, una altra vegada, pesar sobre l'esquena de les persones de sempre. L'eixida no pot ser la que ens van fer viure en la crisi de 2008, que més que una eixida fou un parany. Un parany que ens ha fet més vulnerables enfront

la pandèmia perquè les conseqüències d'aquelles retallades i polítiques de debilitació d'allò públic, d'allò col·lectiu, d'allò comú, les estem patint encara ara.

En definitiva, i des de la nostra ponència, hem de partir del que suposa construir eixa màtria que aposta per totes les persones, una màtria que té cura de l'Estat de Benestar, del medi ambient i sap que s'ha de protegir a tota la ciutadania, apostant pel sector públic i treballant dia a dia per a que la dignitat de totes les persones siga la prioritat dels governs. A més, no podem obviar que, aquesta crisi sanitària ha agreujat la crisi econòmica sistèmica, ens situa en el perill dels discursos fàcils, populistes i plens d'odi de l'extrema dreta. Discursos que des d'Iniciativa-Compromís hem de desarmar i desactivar i, a més, saber transmetre, amb llenguatge senzill i directe, el nostre missatge de recuperació econòmica, de seguretat i cohesió social.

Iniciativa-Compromís som un partit que hem governant en mig d'una emergència insòlita i ho hem fet donant respostes concretes a la ciutadania i ajudant particularment a les persones més vulnerables. Som un partit que aposta pels drets i les llibertats, per la justícia social i per polítiques verdes.

Som el partit que ofereix una guia real i realista que dona respostes a les demandes de valencianes i valencians i reclama a l'Estat allò que és nostre mitjançant un nou sistema de finançament. Perquè la finalitat de la nostra acció política són les persones, les seues condicions de vida, els seus drets i la preservació del planeta, l'únic ecosistema compatible amb la vida.

Igualitarisme, justícia social i democratització de l'economia

Un dels fets diferenciadors d'Iniciativa-Compromís ha sigut l'equilibri entre ideologia i política que ha facilitat avançar a la nostra tradició cap a una cultura de govern.

5 Òbviament, no sense limitacions ni contradiccions, però, com dèiem a l'anterior ponència política, la política sense ideologia és oportunisme, la ideologia sense política és irresponsabilitat i engany

Sens dubte, allò fonamental és seguir defensant com aleshores que la governabilitat no és una cosa accessòria, sinó un component essencial del treball progressista
10 dirigit a rescatar persones, canviar el model productiu en un sentit sostenible, regenerar la democràcia, ampliar la solidaritat i assegurar i renovar el model d'Estat del benestar. Allò que era una aspiració, una obligació de l'esquerra emancipadora del segle XXI, que buscava tensionar-nos com a organització jove i exigir-nos estar a l'alçada de les circumstàncies, després de dues dècades de fosc, corrupció i
15 desmantellament dels serveis públics i l'autogovern, hui, després de sis anys de govern a la Generalitat, a molts municipis, especialment, a les grans ciutats i de formar part de la majoria parlamentària que condiona la governabilitat de l'estat s'ha convertit en la nostra principal tasca, responsabilitat i ocupació.

Resulta evident, sense detallar el conjunt de polítiques públiques, la diferència tant
20 en la gestió com en les conseqüències que es deriven de la crisi actual de la de 2008.

La gestió del Botànic, especialment de Compromís, ha permès disposar d'una forta xarxa social que ha permès cuidar i donar seguretat a milers de famílies i centenars d'empreses valencianes. No obstant això, hem d'anar més enllà i invertir

col·lectivament en repensar-nos ideològicament davant els nous reptes i canvis accelerats per la pandèmia; sent conscients de la profunda complexitat, de la velocitat dels temps, de les incerteses i la vulnerabilitat. Segurament, a diferència del segle XX no hi ha grans ideologies que donen una resposta global i certa, però, no pot
5 servir-nos d'excusa per a renunciar a construir plegats el nostre camí ni acceptar frustradament altres marcs ideològics.

Hem de ser plenament conscients, com avisa el filòsof brasiler i ministre del govern de Lula, Roberto Mangabeira Unger, que *“Arreu de tot el món, en el clima present, quasi qualsevol cosa que es propose com una alternativa semblarà utòpica o trivial. Sens
10 dubte, és el millor mecanisme per a paralitzar el nostre pensament programàtic”*. Ara mateix, hui, és l'hora de continuar caminant, consolidar el trànsit de nous camins i refer-ne d'altres.

La pandèmia mundial ens ha de permetre repensar-nos per a avançar. Per això, la diferència en 2008, més enllà de la gestió pròpia citada anteriorment, és una nova
15 hegemonia més propera a la intervenció de les Administracions Públiques. En conseqüència, davant la intempèrie de les incerteses ha hagut quasi una unanimitat social interpel·lant als poders públics que ens protegeixen, que ens cuiden i actuen de forma urgent i coordinada. Un canvi de tendència que com s'observa amb l'aprovació de diferents plans de *Recuperació i Resil·lència* a la Unió Europea, als seus
20 Estats-Membre, Comunitats Autònomes i Municipis, va molt més enllà de la gestió socio sanitària de l'emergència pandèmica.

Paral·lelament, les desigualtats s'han incrementat notablement arreu del món. Més persones en situació d'empobriment i major incertesa per a les famílies que viuen del seu salari mentre que la fortuna dels 10 homes més rics del món segons xifra Oxfam,
25 en el seu demolidor informe *“El virus de la desigualtat”*, ha augmentat al mig bilió de dòlars durant 2020.

Per tot això, més quan el propi estudi 'España 2050' del gobierno de España per a la Reconstrucció i Resil·lència destaca que les polítiques de protecció social en el seu conjunt -ara mateix- són allò oposat a redistribuir. El 20% més ric percep el 30% de les ajudes mentre que el 20% més empobrit només un 12%. Un escàndol majúscul en un país on políticament es permet que el 80% dels xiquets i xiquetes de famílies empobrides seran, malgrat els seus esforços, persones adultes empobrides demà. O que l'esperança de vida varia 6 anys depenen al barri on visques.

Des d'Iniciativa-Compromís volem apostar, amb aquesta evolució política per assolir l'erradicació de les desigualtats estructurals, per un igualitarisme predistributiu basat en la filosofia de Rawls i la política econòmica de Piketty acompanyat d'una proposta de justícia fiscal adaptada a les noves realitats del capitalisme global. Sense entrar a desgranar una proposta detallada de política fiscal, que ens pertocarà perfilar en el marc dels diferents programes electorals i reconeixent els avanços de la reforma tributària del Botànic basada en la dita de: 'que aporte més qui més té' perquè, entre altres variables, ho ha aconseguit gràcies a la seua interacció en societat.

Cal apostar per un canvi de tendència. Actualment, segons *l'Informe Anual de Recaptació de l'Agència Tributària 2020*, tres quartes parts de la recaptació provenen directament de les famílies, particularment, dels salaris i consum habitual. A més, destaca que, mentre les PIMES paguen un 15% de mitjana els grups bancaris, constructores i immobiliàries menys del 3%.

Davant la contundència de les xifres, i per coherència ideològica, hem de deixar de caure en el parany sobre la pujada o no d'impostos per a parlar de qui i per a què s'han de pagar impostos. Sens dubte, és evident, que cal alleugerir la pressió sobre les rendes del treball, interpel·lant a la majoria social que viu de l'esforç del seu treball remunerat, i incrementar la pressió a les rendes fruit de l'acumulació patrimonial, l'especulació financera, les grans corporacions (especialment, les GAFAM), grups

voltors, etc. A més, enmig de la quarta revolució industrial força vinculada a la intel·ligència artificial, la robotització i digitalització de l'economia, cal repensar amb urgència nous impostos o adaptar els ja existents aquesta realitat perquè recaiguen sobre les grans corporacions i principals fortunes de cada país i no com s'apunta ja, de nou, al consum directe de les famílies.

A més, a la justícia fiscal, ha d'incorporar: l'enfocament de gènere amb mesures concretes i urgents com aplicar l'iva superreduït a la higiene femenina, corregir la taxa rosa sobre el consum, doncs, per exemple, en el cas de maquinetes d'afeitar resulten un 22% més cares les dirigides a "elles" o canviar la modalitat de declaració conjunta de l'IRPF que castiga a les famílies monoparentals amb una pressió d'un 12% superior amb els mateixos ingressos i reforça els estereotips de gènere amb el rol de pare sustentador i dona cuidadora; l'enfocament climàtic amb la renda climàtica, la taxa turística o la incorporació de una mirada incentivadora no contaminant als impostos que ja existeixen; i de solidaritat generacional, millorar la recaptació per a garantir tant l'emancipació de les persones joves com sustentar el sistema de pensions.

Tot, amb una perspectiva també de justícia global Nord-Sud, de resarciment de injustícies històriques i colonials com es detalla a l'apartat de transició ecològica i condicionant la política exterior a l'eliminació dels paradisos fiscals i els territoris *offshore*.

És notable, com apunta el Sindicat de Tècnics d'Hisenda, que el 72% de l'evasió fiscal es concentra en les grans empreses i fortunes. No obstant això, menys del 20% dels tècnics d'Hisenda persegueix aquestes empreses. Mentrestant, quasi un 85% de la plantilla investiga el frau corresponent a autònoms i pimes (28% del frau). Cal incrementar el nombre de treballadors i treballadores destinats a perseguir el frau i l'evasió fiscal i dirigir l'acció de govern cap a on està realment el problema. Us imagineu el que s'evitaria amb una legislació i un personal especialitzat tan

'garantista' com tenen les prestacions socials per a la gent empobrida?

Val a dir que tenim una capacitat fiscal per baix de la mitjana europea. Una nova fiscalitat on la major part dels valencians i valencianes paguem els mateixos impostos que ara. Per això, proposem que amb l'aportació justa l'1% més ric de la població i nous gravàmens a aquelles activitats i comportaments nocius per a la democràcia, la salut i el Planeta (especulació, acumulació extrema, activitats legalitzades que fomenten les addiccions, contaminació, massificació turística etc.) millorarà els serveis públics i veurà ampliat l'Estat social amb polítiques igualitaristes predistributives que faciliten l'autonomia personal, seguretat i llibertat.

10 Doncs, vista la profunda dimensió de les desigualtats i enderrocada la fal·làcia de la meritocràcia i la igualtat d'oportunitats, hem d'anar més enllà de corregir *ex-post* les conseqüències i han d'actuar *ex ante* davant les causes. Les més destacades pel seu alt impacte en la reducció de les desigualtats, promotores de l'autonomia i benestar personal són:

15 Una renda bàsica universal i incondicional de caràcter europeu adaptada a la realitat socioeconòmica de cada país instrumentada amb el mecanisme conegut com a "*negative tax*". Una prestació pública de pagament únic als 25 anys, valoritzada sobre el 60% del patrimoni medià espanyol, és a dir, el que s'ha popularitzat, de la mà de l'economista Thomas Piketty, com a '*herència per a totes*'. La regulació dels preus del lloguer i l'increment del parc d'habitatge públic fins arribar, com a mínim, al 9'3% de la mitjana europea. I, en el marc de l'economia del bé comú, la fixació d'un salari màxim que s'establisca en base al salari mínim, és a dir, una escala salarial on la distància entre la persona que més cobra en l'empresa i la que menys no supere les deu voltes.

25 La cohesió social, la democràcia i l'harmonia amb la natura es basa en la manca de desigualtats i l'eliminació de l'acumulació extrema en unes poques mans. Un conjunt

de polítiques que busca la justícia social i la igualtat com a base prèvia per a poder garantir la llibertat individual i la cohesió social com a fonament democràtic de la convivència. A més, l'enfocament universal de les mesures, corregit per la via fiscal, ens ajudarà a recuperar la lluita per causes comunes més enllà de les identitats pròpies i les circumstàncies de la nostra subjectivitat.

L'enfocament igualitarista ens permet avançar en donar una resposta global a l'emancipació de les persones joves, la vida independent de les dones, especialment, de les supervivents de violència masclista, l'autonomia de les persones amb diversitat funcional i problemes de salut mental, la inclusió de les persones migrades i refugiades, el suport a les famílies, particularment, a les monoparentals i nombroses, l'alternativa real a les dones prostituïdes, una resposta al despoblament de les zones rurals, així com en la igualtat real de col·lectius i grups amb drets històricament vulnerats com les persones trans, les famílies gitanes, persones penades de llibertat, persones amb problemes d'addició, sensellarisme i un llarg etc.

A més de l'enfocament igualitarista predistributiu i de l'aposta per la justícia fiscal reivindiquem la necessitat de democratitzar l'economia i les empreses en el seu sentit més ample, és a dir, la promoció d'una redistribució més equitativa dels ingressos, circulació real del poder i el patrimoni, elements de sostenibilitat, clàusules de responsabilitat ecosocial i noves formes de participació, representativitat inclusiva i presa de decisions.

Un estudi de la Universitat Complutense denúncia que el 68,8% de la desigualtat actual a Espanya, mesurada segons l'índex Gini, té la seua causa en l'herència. O, l'informe que analitza l'origen de les grans fortunes mundials del *Peterson Institute for International Economics* (PIEE) destaca que a Espanya la majoria dels rics el continuen sent-ho directament per la seua herència (53,8%).

Així doncs, a la redistribució equitativa dels ingressos, cal sumar l'esforç en imaginar i

adaptar mecanismes de participació col·lectiva, apostar per l'economia social i solidària, per una relocalització verda de la indústria, la ciència i la innovació, i el cooperativisme com a motor d'un nou model socioeconòmic que pose la vida i les cures al centre. Democratitzar l'economia és capgirar cap a una economia feminista
5 que, entre altres, lluite contra la feminització de l'empobriment amb mesures concretes i immediates com ara com la pujada del SMI, la ratificació del conveni 189 de la OIT per a incloure a les treballadores (i treballadores de la llar) al règim general de la seguretat social, prohibir l'externalització del servei de neteja i cuina dels hotels el tancament dels centres comercials els diumenges i reforçar la inspecció de treball
10 per a protegir particularment a les dones del magatzems de taronja, les aparadores i les kellys (treballadores de la neteja del sector hotelier).

Amb tot això hem de dotar-nos d'eines públiques, a escala internacional i local, de planificació econòmica i governança participativa, com són una banca pública potent, un nou marc de relacions laborals que enfortisca la negociació col·lectiva i la
15 participació dels treballadors i treballadores en la presa de decisions al si de les empreses ,major transparència que permeta a la ciutadania exercir un consum responsable, controlar els lobbies, entre moltes altres.

Urgeix, sens dubte, la desmercantilització, descarbonització, democratització i descentralització dels serveis i béns públics, l'eliminació dels oligopolis i l'alternativa
20 pública dels sectors estratègics com veurem després al llarg de la ponència.

L'ecosocialisme, com apunta Jorge Riechmann, tracta d'avançar cap a una societat on les grans decisions sobre producció i consum siguen preses democràticament pel conjunt de la ciutadania, d'acord amb criteris socials i ecològics que se situen més enllà de la competició mercantil i la cerca de beneficis privats, és a dir, aposten per la
25 cooperació i el bé comú.

En definitiva, cal recórrer a l'article 128 de la Constitució Espanyola per a recordar que

tota la riquesa del país està subordinada a l'interés general. Doncs, és imprescindible, a banda, de garantir la separació clàssica de poders ampliar-la per a incloure els poders econòmics i mediàtics.

Dret a la vida digna: usos de temps, espai públic i comunitat

Una resposta material i democràtica a les desigualtats socioeconòmiques i de gènere, com la explicada anteriorment, ens permet assolir un grau de llibertat per a configurar els nostres projectes vitals. Doncs, com defensa la sociòloga americana, Arlie R. Hochschild, la societat capitalista fins ara ha incorporat tot allò del feminisme, amb fortes resistències, sempre que no questione ni l'individualisme ni la productivitat.

Vivim una nova exaltació de l'individualisme, la competitivitat selvàtica i un intent d'apropiació del concepte de llibertat que recorda els darrers anys del segle XX. Aquell món on Reagan, Thatcher i Kohl avançaven en l'agenda neoliberal, necessitava d'una retòrica que relegara principis i valors prosocials com la cooperació, la solidaritat o el sentit dels espais comuns i compartits.

Hui, ens tornem a trobar amb una ofensiva semblant. I diem ofensiva perquè la pretensió de consolidar una societat basada en la llei de la selva on només sobreviu qui és més fort suposa un atac a qualsevol model de societat que pugui dir-se així. Tornem a escoltar redefinicions de la llibertat, amb el estimable suport dels *mass media*, que únicament apel·len al consum, la mercantilització de la vida, la por a les persones diferents i la defensa dels béns materials mentre, com deia la companyia valenciana de teatre A Tiro Hecho, "*El mercado es más libre que tú*".

La prioritat de l'ecofeminisme és el dret a la vida digna. I, per això, és clau reformular, a més de la base material, la forma amb la que ens relacionem amb una nova cartografia de l'espai-temps des d'un marc de l'autonomia personal,

corresponsabilitat, harmonia amb el medi natural i la pau. Aconseguir situar la vida en el centre de la política és el canvi més radical al que ens enfrontem col·lectivament.

Entre altres, perquè tradicionalment les esquerres, posteriorment, el moviment feminista i altres moviments socials han comprat el marc treballcentrista. Fins i tot, nosaltres, com a organització participem d'una tradició política que vinculava el treball remunerat a la dignitat de les persones. En aquest sentit, hem de posicionar-nos en les tesis de la feminista Silvia Federici, quan afirma que *“La qüestió és considerar el treball assalariat com una estratègia més per a l'alliberament, no com la gran estratègia per a alliberar-nos.”*

10 Dit això, cal fer-ho amb pedagogia, empatia i un enfocament de justícia social, de gènere i generacional que no suppose, en el curt i mig termini, incrementar ni obrir noves escletxes socials entre les classes populars que representem el 99% de la població. Doncs, cal recordar que, entre altres, la pèrdua massiva de treball al 2008 va suposar, a banda d'incrementar la feminització de l'empobriment, la major crisi de la masculinitat hegemònica; doncs encara hi ha generacions completes d'homes educades en què la seua principal funció és aportar diners a casa.

També, hem de ser conscients, i actualment és una de les diferències polèmiques dins del moviment feminista, que les actuals generacions de dones adultes han sigut educades en vincular la seua llibertat i “autorealització” principalment a la seua carrera professional. Però, de bon tros, allò que demostra millor la profunditat del treballcentrisme en les nostres vides és que molta gent, dones i homes, quan li pregunten per qui és s'autodefineix exclusivament per la seua professió i formació.

L'enfocament de gènere ens assenyala i obliga a denunciar que la situació del mercat laboral era i és possible perquè el treball de sosteniment de la vida, realitzat per les dones en les seues llars o externalitzat a altres dones, majoritàriament migrants, segueix sent invisibilitzat i situat als marges. Per exemple, segons Oxfam, si una

empresa facturara tot el treball de cures no remunerat realitzat per dones la seua comptabilitat seria de 10 bilions de dòlars anuals, és a dir, 40 voltes superiors a Apple. Aquesta variable brutal sobre el funcionament del món i de la vida és una emergència feminista que cal incloure en l'agenda pública.

- 5 Aquest és un canvi de paradigma polític, social, econòmic i cultural que ha de fer-se amb enfocament de classe i gènere de forma urgent per vocació, però també per necessitat, doncs, com s'apuntava ja en l'anterior ponència política l'alta satisficació de la tecnologia, especialment vinculada a l'automatització, fa que el món del treball remunerat com el coneixem fins ara estiga profundament en crisi. Davant la disjuntiva
- 10 de que treballen unes poques persones molt o treballem tots un poc, nosaltres, particularment per a garantir oportunitats a les generacions més joves i en agraïment a qui s'ha deixat la pell treballant durant dècades: triem la segona.

Per això, des d'Iniciativa-Compromís proposem l'acord ecofeminista; **'La vida, primer'** basat en una política del que Thierry Paquot anomena *'temps alliberat'* per a

15 reconciliar-nos amb nosaltres mateixa, l'alliberament de l'espai públic per a fomentar l'habitabilitat de les ciutats i pobles i l'aposta pel desenvolupament comunitari com a promotor de capital social i seguretat.

Doncs com defensa el filòsof alemany Ernst Bloch, pare de les utopies concretes, *'sense la hipòtesi que un altre món és possible, no hi ha política, només gestió*

20 *administrativa dels homes i de les coses'*.

Per això, resulta primordial reduir el temps de treball, de consum i de mobilitat, per a disposar de temps per a nosaltres mateixa, els deures de ciutadania, les responsabilitats socioafectives, el plaer de l'art, el desig sexual, l'esport, la conversa, al capdavant, apostar per convida i no sobreviure.

Utopies concretes amb polítiques concretes com, entre altres, accelerar la implantació de la setmana laboral de 32 hores, eliminació de la cultura patronal de les hores extra, fomentar al llarg de la vida laboral la possibilitat d'agafar anys sabàtics, reduccions de jornada amb perspectiva de gènere vinculada a la millora del benestar emocional i els hàbits saludables i avançar l'edat de jubilació als 63 anys.

També, és imprescindible aprofundir en l'ampliació de drets socials i laborals siga en forma de prestacions econòmiques universals o de permisos laborals retribuïts vinculats a la criança, les cures i el sosteniment de la vida de les persones de l'entorn sociofamiliar que facilite la corresponsabilitat de gènere, el suport a les famílies i la conciliació laboral. Aquesta tasca ha d'anar acompanyada d'un canvi de valors que prestigie les cures (sense evocar falsos imaginaris bucòlics. Cal ser plenament conscient de l'exigència, complexitat i vulnerabilitat de les cures) particularment per als homes.

Una ampliació de drets que ha de fer-se sota el paradigma mediterrani que ens permeti gaudir i responsabilitzar-nos afectivament de la família, particularment, en l'acompanyament i l'autonomia personal front a la institucionalització i la soletat no desitjada.

Però, compatible amb el foment feminista de l'economia de les tres "c"; *criar, cuidar i curar* com a jaciment d'ocupació de qualitat, no deslocalitzable, sostenible i amb alt valor afegit.

Disposar de temps és sinònim de poder i la seua mancança d'exclusió. L'espai públic neoliberal busca mostrar a cadascú el seu lloc i entorpir les relacions socials. Cal redefinir amb urgència els usos dels espais físics on vivim per tal d'aprofundir en comunitats humanes que superen l'actual "sobreviure" pel emancipador 'conviure'.

L'espai públic a les ciutats ecofeministes és una alternativa al model neoliberal basat en la dominació del cotxe, la turistificació i la gentrificació dels nostres barris. Un enfocament diferent que busca trencar les ciutats com espais hostils, frenètics on, el millor dels casos, cohabitarem per recuperar-les com a espai d'encontre, de convivència, de seguretat i suport mutu. A més, davant la uniformitat estètica centrada en el gris de l'asfalt i l'excés de llums de les grans multinacionals en cadena, reivindicuem la conservació del patrimoni local i la innovació artística singular que connecte passat i futur de la nostra memòria col·lectiva com a poble acompanyada per una política de renaturalització de les ciutats, banys públics, mobiliari urbà inclusiu, fonts d'aigua i pergoles on gaudir, jugar i socialitzar amb benestar de la vida al carrer. No és casual doncs que la recuperació de l'espai públic per a les persones i les mesures aparellades siga també millor per al medi ambient.

Hem de apostar decididament pel dret a la ciutat implementant la proposta de Carlos Moreno de ciutats de quinze minuts, és a dir, on tenim a l'abast d'un quart d'hora caminant tot allò que necessitem de forma quotidiana. Modificar la nostra mobilitat serà un element central que també necessita de canvis profunds en les polítiques laborals, els models de producció i hàbits socioculturals.

El canvi ha d'anar més enllà de la mobilitat. Exemples com Fano en Itàlia i el projecte de Tonucci de ciutat pensada per a la infància apunten clarament cap una mirada diferent dels espais per tal de generar benestar a tots els nivells. La visió de xiquets i xiquetes també planteja el repte de l'accessibilitat universal, entesa més enllà de la mobilitat i integrant formes de interacció amb l'espai públic atenent a les diferents capacitats cognitives i sensorials.

La nostra cultura mediterrània ha contribuït a que la família, en la seua concepció plural i moderna, mantinga un significat central en la nostra organització social. També hem mantingut, especialment en espais més rurals, algunes senyes pròpies

molt comunitàries com els sopars a la fresca, la celebració de festes populars al carrer i un important patrimoni viu relacionat amb les arts de carrer i les bandes de música. Ha de ser un objectiu col·lectiu traslladar els valors més definitoris de la família al context sociocomunitari. La solidaritat intergeneracional, les cures compartides, la seguretat, el sentiment de pertànyer a un grup més ample són valors que podem adaptar als barris i pobles per tal de millorar les nostres vides i de les generacions futures.

La realitat sobrevinguda de la pandèmia no ha fet sinó consolidar amb claredat que els models socials basats en cultures individualistes són insostenibles i actuen com a generadors de desigualtat i aïllament. Durant el primer confinament, la resposta ciutadana va ser, majoritàriament, dirigida a cobrir les necessitats de les persones més vulnerables. Ràpidament es va identificar qui podria patir més amb eixa nova situació i les iniciatives de suport mutu i desenvolupament comunitària apareixien a cada barri i poble.

De llarg, sintonitza amb els estudis que aprofundeixen en el funcionament de les neurones mirall i indiquen que els éssers humans tenim més predisposició a comportaments solidaris i prosocials que no de competència i egoisme com el pensament únic s'osbtina en vendrens.

Les eixides als balcons i finestres cada dia a les 20h per a aplaudir a milers de professionals de la sanitat, de les residències de persones majors i altres serveis essencials ens varen recordar que, malauradament en la majoria de casos, a penes coneixem al nostre veïnat, ni tan sols els seus noms. El barri ha d'establir-se com a unitat de convivència en la que podem cobrir la gran majoria de les nostres necessitats diàries i on establir nous sistemes de relacions humanes que ens faciliten la vida.

Cal apostar políticament per l'obertura de centres sociocomunitaris amb forts programes de democràcia cultural, espais esportius, horts als barris i equipaments comunitaris als polígons i altres llocs de treball per a fomentar la convivència des de la inclusió, el reconeixement de la diversitat, la solidaritat generacional i la vocació universal dels serveis públics reconeixent sempre la diversitat. Al capdavant, el barri com una família ampliada que genera seguretat, corresponsabilitat, sentiment de pertinença, espais de criança compartits i convivència.

La societat cap a la que volem caminar valora la comunitat com un espai de desenvolupament social fonamental. Una persona de persones que posa al centre allò que ens és comú, fent de trampolí per al desenvolupament ple de cada vocació personal.

Una proposta igualitarista ha d'incloure l'equitat territorial. Per això, a banda, de la transformació de les ciutats, cal apostar singularment per la ruralitat. Una recuperació dels entorns rurals suposa la millor oportunitat per a aquest desenvolupament comunitari. Només podrem revertir el despoblament si entenem el paper fonamental que juga el món rural en les nostres societats. Tal i com proposava *Plataforma Rural* en 2017, cal fomentar la incorporació de persones joves al camp i els pobles amb propostes d'economia social i solidària.

Avançar en un model de turisme respectuós amb l'entorn, que rebutja la massificació dels models obsolets del sol i platja i que per contra, genera ocupació de qualitat i protecció del medi ambient. La dignificació del treball del camp, garantint preus justos amb polítiques que afavorisquen l'agricultura ecològica i tradicional, la sobirania alimentària, el minifundisme i les cooperatives agràries i ramaderes. Una ramaderia respectuosa amb els animals que s'organitze en explotacions extensives i pastoralisme front al model de macrogranges que desnaturalitza l'activitat convertint els animals en productes de consum sense cap dret.

El camp, l'interior i l'entorn rural el que més gestiona el medi natural. Amb aquesta perspectiva resulta raonable compensar aquest paper fonamental amb inversions preferents en transport públic intracomarcal capaç de vertebrar territoris complexos i una oferta complementària de serveis a demanda que garantisquen l'accés als serveis públics i una adequada interacció entre els diferents nuclis de població.

El desenvolupament comunitari, tant en entorns urbans com rurals serà una element central en les polítiques del futur. Reaprendre les relacions socials de les nostres iaies i iaies i primar el benestar comú front l'enriquiment individual. Un desenvolupament de comunitats de persones que interaccionen, conviuen, comparteixen la vida i desenvolupen els seus projectes personals interrelacionats amb la resta.

En resum, des d'Iniciativa-Compromís, pensem que, junt amb la seguretat material com hem vist a l'apartat d'*igualitarisme, justícia social i democratització de l'economia* és fonamental apostar per l'autonomia personal, el desenvolupament comunitari i els vincles per acabar amb les dependències, exclusió relacional i l'aïllament social.

Els serveis públics, un punt de trobada sociocomunitària

Per a plantejar-nos horitzons polítics pel que fa a l'Estat del benestar cal reconèixer primerament que, en el nostre cas, quant a penes l'hem gaudit, i si ho hem fet ha sigut
5 en una versió *lite* que no acabava de consolidar alguns drets que hem vist en països del nostre entorn. També resulta imprescindible entendre la cooperació de les classes mitjanes en els processos privatitzadors impulsats a finals del segle XX des dels poders econòmics amb la col·laboració necessària dels poders públics. Els períodes de bonança econòmica facilitaven l'aparició d'una idea contrària a l'equitat i
10 la igualtat que suposava una defensa dels serveis públics, però només per a qui no es poguera pagar una millor opció. D'ací hem de concloure un dels objectius fonamentals de qualsevol política que anhele la igualtat ha de ser el que el concepte de universalitat del serveis públics falla més per dalt que per baix.

Aconseguir un sistema atractiu de serveis públics requereix de polítiques que tornen
15 a prestigiar-los. La pandèmia ha disparat un 7% la contractació d'assegurances privades de salut, però al mateix temps veiem un increment en la demanda d'escoles públiques com a primera opció, desplaçant a l'oferta concertada que fins ara era la més demandada.

El sistema de benestar, els serveis públics i també els béns públics han de ser la
20 garantia d'un procés de desenvolupament social igualitarista. Doncs indiscutiblement constitueixen un pilar fonamental en la lluita contra la desigualtat i per una societat plenament inclusiva.

La realitat actual ens dibuixa un estat espanyol que inverteix 4 punts menys que la mitjana europea en serveis públics bàsics i molt lluny del 34,1% de Suècia, autèntic referent de desenvolupament social.

5 També, resulta important, més quan la idea instalada a l'imaginari col·lectiu és la contrària, que som un dels estats amb menys personal públic de la Unió Europea. A més, tal com ha advertit la OCDE, amb un problema brutal d'envelliment, doncs, ara mateix un 47% dels treballadors i treballadores públiques té més de 55 anys. A més, i com ocorre també amb el finançament autonòmic, els valencians i valencianes estem discriminades.

10 Doncs, en 2020, mentre que la mitjana de personal públic a l'estat és de 45 per cada 10.000 habitants, havent comunitats que superen el llindar dels 125, al país valencià és de només 27. No estem davant de xifres abstractes, la manca de personal públic es tradueix amb manca de personal que ens cuide a nosaltres, al planeta i a la democràcia. Manifestament cal una revolució generacional que ens permeta arribar,
15 com a mínim, a la mitjana europea de personal públic.

Una revolució que ha d'anar més enllà d'allò numèric i ha de permetre adaptar l'Administració a la societat actual amb la incorporació de noves figures professionals, particularment de la mà de la Formació Professional, amb un nou sistema d'accès més democràtic, més teòric que pràctic, més flexible i que trenque amb la mirada
20 corporativista que suposa una remora a l'hora d'implementar canvis substancials que facen una Administració més eficient, àgil i humana.

La política transformadora es basa en l'empatia per a resoldre problemes i millorar la vida de la gent. Per això, entre altres mesures, cal desburocratitzar l'Administració, mantenint els processos que garantitzen la igualtat i eviten l'arbitrarietat, aplicar una
25 accessibilitat universal, particularment amb un llenguatge assequible, i una transició cap al silenci administratiu positiu com ja ocorre amb la renda valenciana d'inclusió. És

a dir, una d'Administració i el seu personal al servei de la ciutadania i no dels processos *per se*. En els temps foscos de l'antipolítica és vital plantar cara a la tecnocràcia i els seus buròcrates. Reivindicar la política i la ideologia hui torna a ser revolucionari.

La pandèmia ha deixat a la vista les grans deficiències de les polítiques neoliberals i mercantilistes heretades de l'antic govern. Tanmateix, les societats amb uns serveis socials i sanitaris més forts han sigut menys vulnerables. Fins i tot, el cas de l'educació, amb un sistema amb tradició, hem sentit com tremolava davant la possibilitat de necessitar estratègies d'educació a distància. Una vegada més, els serveis públics s'han demostrat com una eina necessària per a la protecció de les persones, per a la igualtat i per a construir comunitats.

Categòricament, és amb una perspectiva comunitària, amb vocació universal però reconeixent la diversitat, amb la que hem de plantejar el desenvolupament d'un Estat de benestar ampliat, que sume a la sanitat, l'educació, les pensions i els serveis socials, altres potes necessàries per als nous reptes. Tot allò que és massa important per a les nostres vides hauria d'estar protegit de dependre de les normes del mercat.

Hem vist amb massa normalitat la privatització de la sanitat o de les residències de majors i les conseqüències d'aquesta mercantilització han deixat un panorama crític, en contra del dret a a vida digna, que la pandèmia no ha fet més que aflorar. Els interessos de les grans multinacionals i els fons inversors que hi ha darrere de la major part de la gestió privada dels serveis públics són la maximització de beneficis i repartir guanys. Una realitat incompatible amb uns poder públics que vulguen garantir un serveis públics dignes i de qualitat.

Des de l'òptica ecofeminista i ecosocialista on es situa Iniciativa, la prioritat ha de ser una oferta pública capaç de marcar els estàndards a qualsevol oferta privada. Al mateix temps, haurem d'avançar en la seua democratització mitjançant sistemes de participació i control ciutadà així com eines de cogestió comunitària.

El punt de trobada entre l'espai públic garantit per les Administracions i l'espai comunitari, on els grups de persones ens trobem i desenvolupem els nostre projectes vitals ha de ser el centre de la política emancipadora. Obliga a limitar progressivament les implicacions mercantils d'allò que ens resulta imprescindible per a la vida. Doncs, la desmercantilització, des d'un enfocament polanyà, és una garantia del *"bon viure"* tant des de l'òptica personal, doncs menys dependència del mercat facilitarà realitzar-nos, l'òptica social, ja que impulsarà la cohesió social i la reducció de desigualtats i, per últim, l'òptica medioambiental perquè reduirà l'energia i els recursos que consumim, entre altres.

10 Béns públics.

L'estat del benestar afronta amb feblesa un període en el que les elits neoliberals, incapaces de justificar més retallades busquen obertament alternatives de negoci. Si en 2008 fou amb l'especulació sobre els preus dels cereals en el mercat de futurs de Chicago, ara ens hem de preparar per a defensar l'accés universal a alguns béns que hem de considerar com a bàsics. Entre aquests, sense cap dubte haurem d'incloure l'aigua, que ja és un bé en disputa entre diverses transnacionals o els aliments. No podem oblidar que en 2020 l'aigua per primera volta va cotitzar, enmig de la saturació informativa de la covid-19, a Wall Street. Qualsevol govern que vulga estar al costat de les persones i protegir a la majoria haurà de fer polítiques encaminades a una gestió pública d'aquests béns i les garanties d'accessibilitat suficient per a totes.

Els resultats de la gestió privada d'alguns serveis públics ens ha de posar en alerta en el cas de béns que resulten de primera necessitat i que haurien d'estar garantits per a una vida digna. La privatització de la gestió dels cicles integrals de l'aigua obri una escletxa que difícilment podrem tancar, quan les previsions apunten a que es tracta d'un bé geoestratègic a mig i llarg termini.

Hem de retornar a una gestió 100% pública i en cap cas acceptar contractacions de

gestió amb terminis que condicionen a vàries generacions. Una premissa de garantir l'accés a determinats béns necessaris s'ha d'ampliar a altres àmbits clau com internet o l'energia. Cal garantir una oferta pública que a més d'assegurar que arriba a qui no s'ho pot permetre, establisca un estàndard mínim capaç de condicionar i intervindre significativament en el mercat i fomentar l'ètica i les bones pràctiques.

Sobirania Alimentària.

Segons l'ONU, cada any es perden 24.000 tones de sòl fèrtil en el món per desertificació. Davant d'aquesta situació que afecta directament a la crisi climàtica, la protecció dels terrenys conreables és un imperatiu irrenunciable. El nostre territori és especialment ric en zones de cultiu d'alt valor però la pressió urbanística i la construcció d'infraestructures de dubtosa necessitat han reduït la seua extensió en els últims anys.

Tanmateix, Greenpeace assegura que 1 de cada 3 malalties emergents està relacionada amb els canvis d'ús de la terra i el 73% de les noves malalties infeccioses s'originen en animals, especialment en ambients de ramaderia intensiva. El sistema industrial de producció d'aliments és responsable del 40% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle; es fa necessari per tant incorporar pràctiques ecològiques de la mà, també, de la innovació, en l'agricultura, fent-la capaç de fixar carboni i millorant la qualitat dels sols respecte a l'actual.

Una realitat aplastant que ens obliga a redoblar els esforços per a retornar a una agricultura i una ramaderia més respectuoses amb el medi ambient, que faciliten l'accés universal als aliments eliminant la seua consideració com a béns de mercat i posant en funcionament polítiques, en tots els nivells, que afavorisquen la producció i consum de proximitat i ecològic, circuits de distribució més curts i preus justos per a qui produeix l'aliment.

Com diu Vandana Shiva *“els aliments són una qüestió democràtica. A això li dic ‘democràcia de la terra’. Perquè ara hem de transcendir aquest antropocentrisme que va colze amb colze amb la dominació de la natura. Quan assumim que som part d’ella, aprenem de què va tot açò”*.

- 5 Davant aquesta realitat i com a estratègia de futur, Iniciativa-Compromís fem nostra la *Declaració de Nyéléni* de 2007 i apostem clarament per la sobirania alimentària tal i com la va impulsar *Via Campesina* des de finals dels anys 90.

Educació.

- 10 Una aposta per l’educació al llarg de la vida pública, coeducativa, inclusiva, en valencià, democràtica i emancipadora que, com destaca Marina Garcés, *“té com a horitzó fer possible que cadascú puga ser capaç de pensar per ell mateix, juntament amb els altres, els problemes del propi temps.”*

- 15 Una escola crítica que trenque amb la fal·làcia de la meritocràcia, la mercantilització del coneixement. L’estat espanyol, segons l’últim estudi de Save The Children i ESADE, té una de les taxes de segregació escolar més altes de la OCDE. De fet, l’estudi confirma que la segregació escolar per motius socioeconòmics és del 32%, és a dir, que un de cada tres dels i les alumnes que pertanyen al 25% més empobrit hauria de canviar de centre educatiu. A més a més, el darrer estudi de l’*Observatori Social de la Caixa* diagnostica que l’abandonament escolar primerenc reflexa clarament les
- 20 desigualtats socials del nostre país. Indiscutiblement perquè la capacitat econòmica de les famílies dels companys i companyes de pupitre condiciona injustament el present i futur de la nostra infància, des d’un enfocament igualitarista, cal apostar exclusivament per l’escola pública, tal com reflexiona L. Gortázar en *Una panoràmica de la (in)equidad educativa* (Politikon 2017).

Una educació al llarg de la vida i per a la vida que incloga el foment d'habilitats socials i domèstiques invisibilitzades històricament al estar socialment vinculades a les dones. També, cal incloure un enfocament socioemocional al conjunt d'àrees del coneixement de l'educació. Així com una pedagogia verda, Heike Freire, que busque
5 recuperar l'harmonia amb la natura mitjançant les vivències davant la cultura de la dominació, explotació i maltractament.

Entenem, per tant, l'educació com un dret fonamental i universal al llarg de tota la vida tant al sistema educatiu com a altres espais educatius familiars i socials, especialment l'educació no formal i l'oci educatiu, i assegurant la compensació a les
10 persones en situacions de desavantatge per assolir una societat justa per a totes les xiquetes, xiquets i adolescents .

L'educació que volem és:

I) Equitativa. L'equitat ha de ser la garantia que l'educació siga el principal motor de progrés social. El sistema educatiu ha de ser just, garantir oportunitats equilibrades i actuar com a element compensador de les
15 desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials.

II) Coeducativa, diversa i Inclusiva. Una escola democràtica incorpora positivament la cultura de la diversitat i la perspectiva feminista de la coeducació. Volem una educació que ens porte a aprendre que les diferències de les persones suposen una riquesa. L'educació inclusiva és una condició
20 imprescindible per a garantir el dret universal a una educació de qualitat per a totes i tots, qualsevol que siga el seu origen o les seues particularitats personals, perquè pretén la conformació de persones socialment actives i solidàries, el seu desenvolupament personal i social, i que les seues actituds,
25 comportaments, emocions i desitjos puguen exercir-se i expressar-se lliurement independentment del seu gènere, orientació sexual, cultura o nivell

socioeconòmic sense estereotips.

III) Plurilingüe. Una educació plurilingüe, incloent la capacitació per igual en les nostres dues llengües cooficials, és garantia de qualitat a l'educació i del seu caràcter inclusiu. L'educació multilingüe és també necessària perquè l'educació siga també inclusiva i acollidora per a les xiquetes i xiquets que migren des d'un entorn sociolingüístic a un altre.

IV) Sostenible i compromesa amb el medi ambient. L'educació que volem destaca la importància de la pròpia activitat com a ciutadans i ciutadanes, en la col·laboració amb la sostenibilitat del planeta. Per això és necessari tinga com a objectiu la comprensió, per part de tota la comunitat educativa, de la necessitat de la implicació personal i col·lectiva en una pràctica responsable i solidària en relació amb el medi ambient i el planeta.

V) Tecnològicament igualitària. Des de l'inici de la Pandèmia les TIC s'han revelat com un espai de solucions per als problemes derivats de la crisi sanitària. Però la pandèmia també ha posat de manifest que tenim una gran quantitat de bretxes digitals. Per a salvar aquestes bretxes l'educació en els seus diferents nivells ha de desenvolupar plans d'actuació que permeten dotar d'accés tecnològic a les persones que no ho tenen; formació a les famílies i a les treballadores i els treballadors del sector; i optimitzar, al màxim, de manera positiva l'impacte de les TIC en els processos d'ensenyament i aprenentatge.

VI) Que pose en valor el coneixement. La potència de l'educació com a eina d'emancipació i transformació social resideix en fer que totes les ciutadanes i ciutadans es senten capaces a l'hora de desenvolupar-se en les distintes àrees de la vida. L'educació ha proveir una alfabetització suficient en

totes les matèries que permeta a les persones participar de la presa de decisions i, també, de professionalitzar-les en allò que siga necessari.

L'educació que volem ha de tindre com un dels seus principals objectius que totes les persones visquen i compartisquen els valors democràtics en els quals s'assenta la
5 convivència pacífica de tota la ciutadania.

Serveis Socials.

Els serveis socials en el marc d'una alternativa emancipadora i igualitarista trenquen la seua mirada assistencialista i de cobertura de les necessitats bàsiques per a centrar-se en la promoció de la autonomia personal, les cures, acompanyament en
10 l'àmbit relacional i la participació social des d'un enfocament socioafectiu, comunitari i inclusiu. La millor resposta davant el que Antoni Doménech denomina *'eclipse de la fraternitat enfront els discursos excloents de la llibertat o la igualtat'* és l'enfortiment i prestigi els serveis socials comunitaris.

Tanmateix ,davant del que les feministes Amaia Pérez Orozco i Silvia López Gil
15 defineixen com un *col·lapse relacional*, fruit de l'individualisme, les noves estructures familiars menys intergeneracionals, l'envelliment demogràfic i la incorporació de les dones al món laboral sense que s'haja produït un equilibri amb la incorporació dels homes al treball domèstic i l'esfera privada, és una emergència civilitzadora enfortir les polítiques públiques basades amb la professionalització de les cures, les escoles
20 de famílies i el foment de l'autonomia personal.

També és prioritari seguir desenvolupant polítiques de desinstitucionalització, especialment, de la infància amb el foment de l'acolliment familiar, de la diversitat funcional i salut mental amb polítiques d'acompanyament i centres diürns, i de les dones supervivents de violència masclista abandonant el condicionament de
25 l'acompanyament biopsicosocial a la necessitat d'una alternativa residencial i vida

independent com es recull al *Pacte Valencià contra la violència de gènere i masclista*.

Amb tot, i particularment enmig de l'era de la hiperconnectivitat, resulta clau enfortir el foment dels bons tractes, la promoció de la sociabilitat i l'enfortiment dels vincles comunitaris i afectius des del reconeixement de la diversitat, la igualtat de gènere, la
5 solidaritat generacional i la interculturalitat per acabar amb la soledat no desitjada i l'aïllament social.

Sanitat Universal.

La sanitat ha sigut l'espai més sacsejat per la pandèmia. Hem après molt sobre un sistema que pensàvem sòlid i que s'ha demostrat com excessivament dependent
10 d'unes plantilles de professionals infradimensionades. En els pròxims anys, les jubilacions previstes i la manca de relleu generacional suposen un problema greu que cal atendre amb antelació. Hem d'ampliar substancialment l'accés a titulacions relacionades amb la sanitat i, al mateix temps, facilitar les convalidacions de titulacions extracomunitàries per tal de garantir un important augment de les
15 plantilles.

La sanitat que volem aposta per l'augment del pes de l'atenció primària fins al 20% del pressupost total. Una sanitat de proximitat que resol el 80% dels problemes de salut. Cal ampliar els equips des d'una perspectiva multidisciplinària i comunitària incorporant, entre altres, l'atenció psicològica en coordinació constant amb els
20 serveis socials.

Ja fa anys que els organismes internacionals recomanen un augment de les inversions en salut pública i tot i així, la COVID-19 ens ha pillat amb una xarxa precària que estava lluny de ser suficient. La prevenció ha de constituir un pilar bàsic del sistema sanitari, enfortint els equips de salut pública i millorant els fluxes d'informació
25 per a promoure conductes i estils de vida saludables. Això implica una visió des

d'aquesta òptica de tots els espais i activitats que desenvolupem, des de l'entorn laboral, fins la mobilitat, passant per l'alimentació. Polítiques concretes com facilitar l'accés a l'aigua potable, garantir menús saludables en tots els espais públics o instaurar un impost als productes menys saludables han d'estar cada vegada més presents. Es tracta més de promoure la salut que de curar la malaltia.

La salut mental ha resultat una de les protagonistes dels últims mesos, les estadístiques apunten a incidències per damunt del 25% de quadres de depressió, insomni o ansietat. També veiem com els casos de suïcidi continuen augmentant, especialment entre persones joves on s'ha situat com a principal causa de mort.

L'atenció a la salut mental i emocional ha d'estar basada en la prevenció, l'atenció propera, ràpida i continuada (iniciant en atenció primària com ja hem plantejat) i amb dotacions suficients en casos més complexos o greus.

El disseny de les polítiques d'atenció específica de salut mental ha de contar amb una perspectiva més coordinada entre els diferents àmbits públics implicats (sanitat, serveis socials, educació...) i una participació directa de les persones amb problemàtiques de salut mental i el seu teixit associatiu. També, és urgent acabar amb la bretxa de gènere en la diferència de diagnòstic i tractament. Doncs, Els psicofàrmacs s'administren a un 85 per cent de dones enfront d'un 15 per cent d'homes.

L'accés universal al medicament suposa un repte que perilla amb el fenomen del despoblament. Donat que tractem d'un dret que ha d'estar garantit per les administracions públiques però es troba gestionat des de l'espai privat, cal promoure polítiques compensatòries en el mateix context de les oficines de farmàcia. No es tracta tant de fer aportacions directes des de l'Estat sinó de repartir els ingressos provinents de la facturació de medicaments al Sistema Nacional de Salut.

A més, l'enfocament igualitarista requereix accelerar la incorporació a la cartera pública

de la podologia, nutrició, oftalmologia i la salut bucodental. El somriure no pot ser un luxe per a les persones empobrides.

Cultura i Esports.

Des de l'ecofeminisme municipalista fem nostra la proposta d'agenda 21 de la cultura
5 basada en els principis de la diversitat cultural, els drets humans, el diàleg
intercultural, la democràcia participativa, la sostenibilitat i la pau. En aquest marc i
aprofundint la mirada emancipadora que impregna la ponència apostem
decididament per la democràcia cultural com una de les nostres prioritats per a
promoure una transformació social desde la inclusió activa, la participació
10 comunitària i el diàleg amb el medi, és a dir, recupera el rol de ciutadania com agent
cultural més enllà del seu paper de públic consumidor.

La cultura és llegat, patrimoni, transmissió de valors, llenguatges compartits,
vivències, desenvolupament sociocultural i transgressió. Doncs, allò més important
de la cultura és la seua funció catàrtica, un mirall davant el poder i una possibilitat
15 horitzontal i democràtica de contrapoders. La cultura és un dret que ha d'estar
garantit per les administracions públiques tant en la seua vessant comunitària com
en la seua vessant d'accés universal als béns culturals.

Malauradament, la cultura arrossega un fort estigma de dependència econòmica
institucional. Sorpren que aquest nivell d'exigència i autosuficiència només es demane
20 al món de la cultura i al tercer sector mentre que es permet en sectors sense valor
afegit com la banca, l'automòbil, el turisme de masses o l'oligopoli energètic per posar
només uns exemples. El pitjor és que, de vegades, des de les esquerres hem caigut
en el parany davant la demonització que ha fet la dreta del nostre país d'un sector
econòmic rellevant, un jaciment d'ocupació no deslocalizable i transformador
25 socialment. Per això, independentment de la seua tasca transformadora, cal apostar
també la cultura de l'entreteniment, d'oci, esbarjo i l'estètica.

Tampoc podem obviar, més després dels aprenentatges de la pandèmia, la importància de l'alfabetització digital per a acabar amb desigualtats i l'exclusió de moltes persones, especialment, persones majors o de grups de drets vulnerats sense possibilitat material d'accedir. Per això, hem d'assumir que al segle XXI, l'accés a Internet és un dret que cal protegir i proveir també. Al mateix temps, cal recordar, com hem vist anteriorment, la importància de democratitzar l'economia, particularment, en aquest camp ja que tant pel volum de negoci com per la vulnerabilitat de l'acumulació de la informació i de dades és una amenaça a la democràcia que requereix una resposta integral i global.

10 També cal assenyalar l'aposta ferma per l'activitat física i l'esport tant per la seua vessant de foment del benestar personal integral com per la seua vessant comunitària que promou la socialització en els valors que inclou la esportivitat, especialment, el companyerisme, el joc net i la cooperació. L'esport és un dels espais de socialització més importants del segle XXI, amb un impacte especialment rellevant en els àmbits masculinitzats, i qualsevol proposta política que aspire a transformar i millorar el món ha de comptar amb l'esport i la seua construcció popular.

L'activitat física i esportiva aporta una visió de salut integral en la qual les persones millorem la nostra qualitat de vida des de la nostra capacitat física, mental i de cooperació social en l'esforç i en el gaudiment del desenvolupament personal.

20 Aquesta és força important en el seu sentit ample, com la dansa, el ioga o diferents hàbits esportius que permeten combatre problemes rellevants i creixents en la societat actual com l'obesitat, el sedentarisme, tabaquisme i l'aïllament social. A més, cal recordar que l'activitat física inclou una important interacció amb el medi natural, tal i com succeeix en pràctiques com ara el senderisme, el muntanyisme, passejar en bici, etc., i per tant afavoreix, des del gaudiment i l'enriquiment personal, la valoració del nostre entorn i l'educació en valors de sostenibilitat i respecte.

Ciència i Innovació.

Dedicar-se a la investigació en l'actualitat és un exercici de funambulisme personal. Les condicions laborals inestables i precàries afavoreixen clarament el traspàs de personal investigador des dels espais públics cap als privats. Una aposta decidida per
5 augmentar el pes de la ciència i la investigació en la nostra economia requereix d'un canvi profund de les condicions laborals i d'una ampliació de les plantilles estables i permanents de les entitats públiques.

Malgrat augmentar les inversions públiques en investigació, els resultats posteriors i
10 el benefici obtingut recau majoritàriament en el sector privat. En el cas de la inversió en biomedicina, el 62% correspon a fons públics però en la majoria de casos gestionats per laboratoris privats que després generen poc a cap retorn. En el pressupost de la Generalitat és evident la desproporció entre els fons que dediquem a finançar l'Institut Príncep Felip respecte d'altres entitats públiques com INCLIVA,
15 l'IIES La Fe o FISABIO.

Sense cap dubte, el dilema de l'alliberament dels patents de les vacunes front el SARS-CoV2 ha deixat clara la necessitat de regulacions internacionals que faciliten l'accés universal a determinats avanços. Avançar en una cultura de la propietat col·laborativa que reduisca els beneficis sobreprotegits per les patents assegurant que el fruit de la investigació suposa una millora universal i no reservada a les elits mundials.

A més, també resulta important per aprofundir en una democràcia participativa i de major qualitat impulsant un sistema valencià d'innovació social i col·laboratiu basat en el model *5 hèlices*, articulat en el territori (local-comarcal-pais) per a donar resposta als reptes als quals ens enfrontem com a societat de forma inclusiva.

Mobilitat sostenible.

La mobilitat juga un paper vital en el nou paradigma ecofeminista com hem vist anteriorment en l'articulació de les noves polítiques de temps i espai públic per a garantir el dret a la vida digna. A més, com veurem a continuació, en la transició ecològica justa i inclusiva.

La prioritat és poder moure'ns a peu, caminant, per això, com hem vist en l'apartat de dret a la vida cal apostar per les ciutats de 15 minuts i per la peatonalització dels nostres barris. Sens dubte, Iniciativa-Compromís ho prioritza en la seua acció de govern com s'ha demostrat principalment a grans ciutats com Elx i València. En segon lloc, cal apostar per la bicicleta amb una xarxa potent tant a nivell urbà com interurbà, amb el foment d'aparcaments per a bicis als edificis i espais públics i privats, incentius econòmics, com bonificacions fiscals o punts en la contractació pública, a aquelles empreses que promocionen l'ús de la bicicleta per anar al treball, incloure la pràctica ciclista a les escoles, amb la necessitat d'ampliar l'horari lectiu destinat a l'activitat física i l'esport. Per últim, per acabar amb la prioritització de la mobilitat activa, una ferma aposta per la intermodalitat bici-transport públic. Tot seguit, una aposta fonamental pel transport públic col·lectiu i sostenible amb la creació d'un "bitllet únic climàtic" com es desenvolupa en l'apartat de transició ecològica.

20 Justícia.

En primer lloc, destacar que proposta substancial per a apostar i evolucionar cap a una justícia feminista i transformadora està detallada més endavant en l'eix "cultura de la pau, foment dels bons tractes i justícia feminista".

25

Ara bé, ens sembla rellevant, emmarcar, especialment, l'accés gratuït a la justícia i la defensa del torn d'ofici de qualitat com un servei públic fonamental per a la igualtat, la cohesió social i la democràcia. En la mateixa direcció, com ocorre en altres països, les multes a persones físiques haurien de ser proporcionals al seu nivell de renda i patrimoni.

Una de les mesures que millor democratitzarà la justícia és democratitzar l'accés de l'alt funcionariat, actualment hi ha una forta segregació socioeconòmica, i enfortir un sistema d'elecció que compagine la tria plural pel parlament amb altres mecanismes directes com la insaculació per als òrgans de direcció del poder judicial. La situació actual on fa més de 1.000 dies que les persones escollides per al Consell del Poder Judicial haurien d'haver cessat i haver-se escollit d'altres és un dels atacs més greus a la democràcia recent.

Per últim, com a valencianistes, també volem reivindicar la importància d'accelerar la reforma constitucional, aprovada a les Corts per unanimitat de totes les forces democràtiques, per a recuperar el dret civil valencià per a impulsar el nostre autogovern, com a feministes exigir la paritat de gènere i com a ecologistes hem d'exigir la recuperació de la jurisdicció universal, eliminada pel govern de M. Rajoy, i ampliar-la als delictes medioambiental

Per una transició ecològica justa: ara, concreta i ací

La transició ecològica és un procés que vol marcar un abans i un després en el model de desenvolupament de la societat, on les persones i el medi ambient estiguen en el centre de les polítiques, on els drets socials i ambientals siguen vinculants a la resta d'accions i decisions.

Aquesta transició es produeix, es proposa, a causa d'un model desenvolupament avançat en molts aspectes però insostenible en la seua globalitat, i ens porta a la necessitat de repensar algunes dinàmiques estructurals, sobretot, com es diu abans, a l'hora de prendre en consideració les necessitats de les persones i el planeta en les decisions polítiques.

La crisi ecològica té diferents manifestacions: pèrdua de biodiversitat, contaminació del sòl, de les aigües i de l'atmosfera, explotació dels recursos naturals, etcètera. Tot i que des de les últimes dècades del segle passat molts indicadors ambientals han millorat a nivell global i també a nivell local, en la Comunitat Valenciana i en la resta de regions del món, encara no hem trobat un model completament sostenible. És per això que un dels principals eixos de les polítiques d'Iniciativa és continuar aprofundint en les propostes polítiques i models de governança que afavorisquen l'equilibri entre l'activitat humana i la salut del planeta, que té implicacions directes en la nostra salut.

Un exemple clar és la pandèmia de la Covid19, la qual té relacions directes amb la pèrdua de biodiversitat, segons recull, per exemple, la revista *Nature* en *Why deforestation and extinctions make pandemics more likely* (2020). D'igual forma,

5 existeix una clara relació entre la contaminació atmosfèrica i les enfermetats respiratòries, com es pot trobar en nombroses fonts i revisions; per exemple, *Environmental and Health Impacts of Air Pollution: A Review*, de Manisalidis i altres en la revista *Frontiers en Salut Pública* (2020) i *The health and social implications of household air pollution and respiratory diseases*, de Simkovich i altres en la revista Nature (2019).

10 Tot i que pandèmies sempre hi ha hagut en la història de la humanitat i la transmissió vírica té molt a veure en viure moltes persones en un mateix lloc, clarament altres factors ambientals poden agreujar i molt la seua propagació i afecció. La xarxa del món natural, la biodiversitat i l'equilibri amb l'entorn ens fa, tots plegats, més forts i resilients sota canvis sobtats o situacions d'estrès.

15 Una part important i que cal assenyalar de forma separada dins de la crisi ecològica és la crisi climàtica. El sistema d'obtenció d'energia que, junt al coneixement, ha permès un desenvolupament social sense precedents en dos segles d'història és, ara també, el que està posant en perill la pròpia subsistència de l'espècie humana (www.ipcc.ch). La quantitat ingent de CO₂ emès a l'atmosfera està desequilibrant el clima de la Terra causant un escalfament global amb conseqüències molt difícils de predir a nivell local. Algunes d'aquestes conseqüències ja les estem patint, onades de calor i de fred extrems, temporals més virulents, més dies de risc extrem d'incendis forestals, risc de períodes de sequera més llargs. A nivell global, s'observen fenòmens que, de descontrolar-se, ens abocarien a una situació complicada per a la nostra adaptació: el derretiment del pols, els danys en la barrera de coral i les repercussions en la cadena agroalimentària, el derretiment del permafrost, el canvi en els corrents oceànics.

20

Aquest Congrés es dona en un moment de la història de la humanitat molt especial, una dècada crucial on les accions per afrontar l'emergència climàtica decidiran en gran mesura com serà la vida al llarg de molts anys posteriors. L'estiu de 2021, el Grup

5 Intergovernamental d'experts en Canvi Climàtic (IPCC, en les seues sigles en anglès), ha publicat el seu sisè informe amb conclusions contundents i clares (www.ipcc.ch): (1) El canvi climàtic que estem patint està inequívocament causat per l'ésser humà, (2) hi ha canvis que ja no anem a poder revertir i (3) els grans canvis globals encara estem a temps de controlar-los.

10 Tenim una gran responsabilitat de fer polítiques valentes i decidides, realistes, informades i justes en este sentit. Aquest Congrés es celebra en un període també pandèmic. La pandèmia de la Covid19 i el canvi climàtic són dos reptes globals que està afrontant la humanitat i venen a reforçar el model que Iniciativa-Compromís proposa per a la societat: preocupació per les necessitats de totes les persones,

15 protecció social, forces polítiques públiques. De la crisi sociosanitària hem après la necessitat d'actuar A TEMPS, la duresa de no previndre adequadament o avantposant "altres factors", el coordinar les polítiques a distints nivells (internacional, estatal, regional, municipal, polític-social), el prendre decisions valentes, la importància de les accions individuals, la confiança i aposta per la ciència

20 i el valor de viure en una societat informada que acompanye els processos complicats, la protecció social, la veritable importància de la salut, el foment de la consciència col·lectiva per la salut pública, la salut de totes i tots. Totes aquestes coses que hem après de la pandèmia valen per igual, una per una, per a la lliuta contra el canvi climàtic. Són reptes globals davant els quals la societat espera que actuem amb

25 responsabilitat.

És per tot aquest context que hui en dia no hi ha pràcticament cap iniciativa política amb vocació de govern que no tinga un programa *verd*. La qüestió per tant no és si la relació amb el medi ambient i el planeta importa o no, sinó com importa, amb quina
5 intensitat i quin és el model concret de resposta que es proposa.

Les polítiques mediambientals consisteixen en cuidar de la casa en què vivim, amb nosaltres dins. Encara que parega redundant, és important puntualitzar això. Ho reflexiona J. Blanca en el Capítol 10, “Moderns i reaccionaris”, del seu llibre L'Ofici del Dubte:

10 *“el manteniment d'aquests dos mons, l'humà i el natural, en un univers de recursos limitats, ens enfrontarà continuament a dilemes que requeriran coneixement profund, humilitat intel·lectual, i una bona dosi de generositat i saviesa, cosa que no aconseguirem sense una bona educació tant científica com humanística. El planeta és la nostra casa, hem de protegir-lo i, alhora, humanitzar-lo.”*

15 El repte no és protegir el planeta de les persones sinó amb les persones. La sostenibilitat és precisament això, el difícil equilibri entre protegir i humanitzar. Les polítiques que consideren el planeta infinit i a l'ésser humà capaç de viure d'esquenes als seus límits, sense anar amb compte ni mesura, sense pensar en els recursos que consumeix ni en els residus que genera, són inútils. Les que neguen els dilemes entre
20 això i els recursos que l'ésser humà necessita per a tindre una vida prou digna, projectant unes necessitats que no siguin capaces de proveir-nos o que només puguin proveir les d'1/3 de la població, també.

Negar al planeta o negar a les persones (o el que és pitjor, a “algunes persones”) són dues cares de la mateixa moneda. El negacionisme del dilema no pot estar conduït per
25 raons econòmiques o oportunistes. Algunes decisions comporten canvis importants

i necessiten polítiques valentes que siguen capaces d'afrontar-ho. En un sistema que ha crescut d'esquenes al medi ambient, apareixeran necessàriament dificultats quan es vol consolidar el canvi a una societat que concilie les polítiques amb les limitacions del planeta.

- 5 L'ampliació del Port de València és un exemple paradigmàtic d'infraestructures ubicades en el marc mental del segle passat, una barbaritat ambiental que afecta al Parc Natural de l'Albufera i a la salut de la ciutadania de la ciutat de València i voltants. S'impulsa per promotors que veuen una oportunitat econòmica difícil de justificar a nivell local i amb anàlisis econòmiques esbiaixades que més que reflexar una realitat
- 10 volen justificar una barbaritat ambiental i dolenta per a la salut de les persones amb beneficis per a no se sap bé qui.

- Altre exemple paradigmàtic és la promoció de centres comercials grans fora de les ciutats, que van totalment en contra del model de proximitat, diversificat i genera una mobilitat innecessària. Per això, com proposa l'Avantprojecte de Llei de Canvi Climàtic de la Comunitat Valenciana, cal incloure la perspectiva climàtica en la construcció de
- 15 qualsevol infraestructura, de forma que es garantisca la seua sostenibilitat no només ara sinó de cara al futur. Doncs, cal evitar inversions milionàries que competeixen negativament amb altres, com ara els trens de rodalies o les connexions entre els municipis que permeten prescindir del cotxe particular i moltes altres
- 20 transformacions que necessita la transició ecològica.

- Les propostes polítiques que neguen el paper del medi ambient com una qüestió substancial en el desenvolupament humà, siga per oportunisme, per convicció o per covardia, normalment no només és que no saben dir "no" sinó que tampoc saben dir "com sí". A sovint les plataformes o corrents polítiques que justifiquen estes
- 25 propostes negacionistes amb el medi ambient cauen en el *greenwashing*, el *parche*, l'anècdota i les contradiccions, a falta d'un model integral de construcció d'una

societat sostenible ambientalment.

Iniciativa està i ha de continuar pel camí de les propostes que no són anècdotes sinó que formen part d'un fil argumental complet, una proposta de govern que oferisca un desenvolupament verd, des dels municipis a la resta del territori i exportable a altres:

5 la cura del medi natural, els usos del sòl, de la generació d'energia, l'accés públic i universal a l'aigua, la reutilització, la reducció en el consum de recursos i la seua circularitat, la mobilitat sostenible, la fiscalitat verda, la renaturalització.

D'altra banda el negacionisme del dilema tampoc pot estar conduït per propostes incongruents que neguen la vocació humanitzadora de les polítiques ambientals. El model ecologista que propose i defense Iniciativa ha d'apostar per la coherència i la universalitat, ha de donar solucions integrals i possibles per a totes les persones.

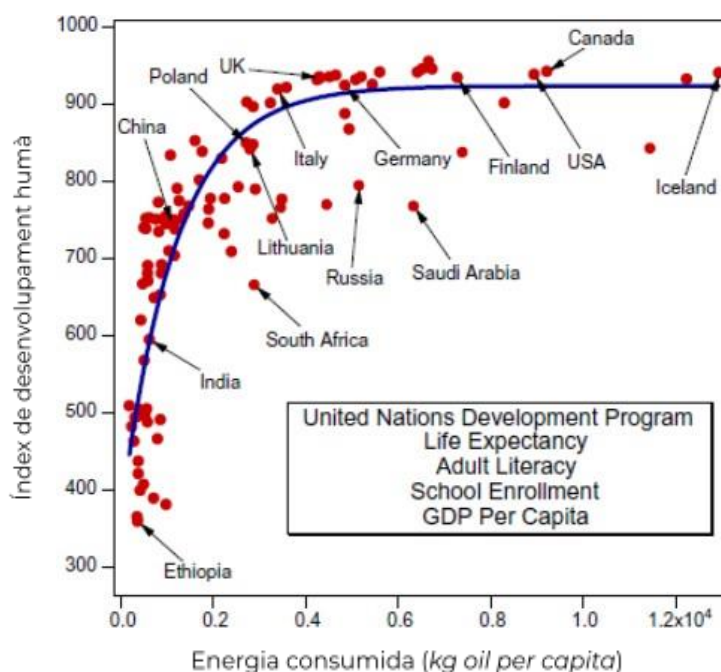
En aquest sentit, trobem un exemple amb la quantitat d'energia consumida i la transició energètica, que és, per fi, un debat dels nostres dies i també la punta de llança de la lluita contra el canvi climàtic. Que no s'haguera produït encara significa que fins ara no hi ha hagut una política decidida en favor d'aquesta transició. El dilema s'ubica entre la quantitat ingent d'energia que necessitem per a viure i el repte que suposa produir-la en el lloc en què la consumim sense emetre CO₂.

Per molt austera que siga la vida d'una persona en el seu consum energètic domèstic, aqueixa persona porta roba, menja menjar, escolaritza als seus fills, va al metge quan està malalta, necessita cultura, informació, tecnologia, si pot ser vehicles disponibles per a desplaçar-se i vacunes per si ve una pandèmia. Per molt austera que portem la vida domèstica consumim moltíssima energia respecte a la d'una persona en l'Edat Mitjana (on es vivia pitjor).

I a més, si volem que a aquestes vides austeres però dignes tinguen accés, no sols les persones privilegiades d'aquest primer món, sinó també la resta del planeta, el

còmput de consum energètic no podrà anar cap al decreixement global, almenys en els pròxims anys. Cal reduir i decreïxer a nivell local als països desenvolupats, però aqueix decreixement no compensa la quantitat d'energia que moltíssima gent en el món necessita per a viure d'una manera similar a com ho fem nosaltres. No voler generar energia en el lloc on la consumim (*NotInMyBackYard*) és, hui dia, molt poc solidari i molt poc responsable.

Aquesta situació ve il·lustrada per la següent gràfica (revisió de Piumetti, Fino i Russo, 2014), que mostra l'índex de desenvolupament humà i el consum energètic en diferents països. La mateixa gràfica es pot trobar en diferents articles, més actuals i més antics, i es veu que canvia ben poc. L'índex de desenvolupament humà és un factor que acumula diferents indicadors de desenvolupament (drets socials, escolarització, accés a medicines, nivell d'atur, PIB, etc.). En la gràfica es veu com arriba un punt a partir del qual, per molt que augmente el consum energètic, el país en qüestió ja no té un desenvolupament major. També es veu com l'índex de desenvolupament cau ràpidament segons baixa l'accés a l'energia. Si posàrem tots els països del món, veuríem com la majoria estan lluny de tindre un índex de desenvolupament alt.

Per tant, el model energètic alternatiu al basat en materials fòssils ha de proposar solucions que puguin ser globals i universals. I també ha de tenir en compte el tipus de vida al que volem aspirar. Una quantitat d'energia raonable que ens permeta tindre vides dignes ha de comptar principalment amb les energies renovables disponibles
5 actualment i expandir-les tant com siga possible.

Comptabilitzar la capacitat de consum a partir de l'autoconsum directe i l'energia distribuïda a prop dels llocs de consum i, paral·lelament, regular les plantes més grans que ens permeten assolir els objectius de descarbonització.

Per responsabilitat, i també, per l'oportunitat que suposa autoabastir-nos com a
10 societat i oferir també la nostra capacitat de generació a partir de les diferents fonts renovables.

A més, cal incentivar la creació de cooperatives, comunitats energètiques o productors individuals que democratitzen no només l'accés a l'energia, que és un bé essencial, sinó també la seua producció. Trencar l'oligopoli energètic i el model tal i
15 com està concebut fins ara i donar entrada a altres actors. Evitar situacions d'especulació amb el preu de la llum com les viscudes recentment amb un model més just i regulat per a un bé de primera necessitat.

És important també, a l'hora d'afrontar els dilemes mediambientals i fer propostes polítiques, posar en valor el progrés i evitar la idealització d'un temps anterior
20 suposadament millor. Ni totes les pràctiques ambientals d'abans eren més sostenibles que les d'ara ni totes les pràctiques ambientals d'ara són dolentes. És més complex, afortunadament. De fet, al llarg de la història de la humanitat s'han donat diferents transicions ecològiques, tal com relata J.M. Mulet en el seu llibre sobre ecologisme, on ofereix distintes perspectives històriques (2021). Ara hem de
25 fer front a la nostra aprofitant tot el coneixement adquirit i totes les aquelles coses

del sistema actual que sí que són vàlides.

5 Negar l'èxit (i pensar només en els fracassos) de dos segles de progrés utilitzant el nom del medi ambient és una anàlisi esbiaixada que mostra un estat d'ànim i una posició cultural: el rebuig a nosaltres mateixos, al que som, al que fem i a com ens hem organitzat. No hi ha res més antinatural -i segurament dolent per al medi ambient- que salvar a una persona que està a la vora la mort amb antibiòtics. No obstant això ho considerem un èxit rotund. I ho és.

10 Quan l'expresident Aznar o el president Sánchez parlen del vi o del "chuletón", a banda de burlar-se de qüestions molt serioses, estan apel·lant a un estat d'ànim: no ens odiam tant. Les persones ens sentim reconfortades i alleujades, algú ens diu que el que ens agrada no és tan dolent.

15 És molt perillós i irresponsable per la seua part canalitzar el gaudi, l'autocomplaença o l'autoestima com a espècie a través de debats que són i han de ser més complexos i que tenen a més implicacions en la salut pública. Però cal fer una anotació respecte als estats d'ànim que proposem des de l'ecologisme: no poden ser només les reflexiones antiecologistes les que generen sentiments en positiu. O a l'inrevés, la protecció del planeta no pot portar-nos íntegrament a odiar-nos com a espècie. I això passa per fer propostes basades en el progressisme i la modernitat, en l'acceptació d'allò que com a espècie hem aconseguit, d'esmenar els fracassos però aprofitar els
20 èxits. Necessitem aprofundir en un ecologisme que tinga la capacitat de posar en valor el que som, que il·lusione i, a més de ser valent per a dir NO a projectes que estan en el marc d'un planeta fictici sense límits, evite també propostes quimèriques que proposen societats on no cabem tots. Un ecologisme realista i valent que constrüisca realitats possibles.

La pròpia idea de progrés i progressisme porta amb si la idea d'esmenar-se constantment fent-nos responsables de les nostres pròpies accions. D'aquesta manera evitarem regalar, per pur immobilisme, el futur a qui ha volgut fer seu el present.

- 5 Per això la proposta ecologista d'Iniciativa ha de ser propositiva i progressista, front a la nostàlgia i la quimera, ha d'afrontar els dilemes amb valentia, i apostar per la integració social com a eix vertebrador de les polítiques ambientals: protegir i humanitzar el planeta.

10 El model de la transició ecològica hui en dia gira bàsicament entorn a dos eixos: la lliuta contra el canvi climàtic i la reducció i circularitat dels recursos. Reduir el consum de matèries ha de ser un dels principals eixos del model de sostenibilitat social. Cada any, en el nostre país, uns cinc o sis mesos abans d'arribar a finals d'any, ja hem consumit tots els recursos que la Terra és capaç de proveir-nos (www.overshootday.org).

- 15 Aquest és un dels indicadors *macro* més clars de la falta de sostenibilitat que ara mateixa tenim com a societat. El decreixement local, el reaprofitament, la reducció en el consum i l'ús de tecnologia i progrés per a potenciar la circularitat han de ser parts inherents a totes les parts del model desenvolupament social. Entre altres mesures, resulta transformador i inclusiu prohibir el malbarament de recursos amb fabricacions
20 intencionadament no duraderes, que deriven fins i tot en formes d'obsolescència programada, i tipificar-ho com un delicte ecològic.

Aquesta circularitat, reducció i reaprofitament val tant per al consum de recursos materials, com d'energia o aigua. Aquest últim un factor ambiental essencial en el nostre territori, que àrees grans amb un potencial estrès hidric important que pot
25 tendir a agreujar-se en el futur.

En els anys de govern del Botànic i en els diferents governs municipals on ha estat Iniciativa el model ambiental basat en la sostenibilitat, la lluita contra el canvi climàtic i la circularitat s'ha posat de manifest. Les polítiques en canvi climàtic i transició ecològica estan suposant un canvi en positiu en el desenvolupament de la societat valenciana i ho continuarà fent en els pròxims anys, no només en el sector de l'energia, amb l'aposta per un model distribuït de generació recolzat en una generació a més gran escala regulada ambientalment, sinó també en qüestions importants dels usos del sòl, la mobilitat, l'aigua, la fiscalitat verda, l'educació i la justícia social en la transició. L'urbanisme i la gestió del territori s'han de concebir resilients amb el medi natural i amb el planeta, per això hi haurà reserves de sòl per a generació del consum energètic i s'incorporarà la visió de consum de recursos i perspectiva climàtica en les noves projeccions.

La mobilitat ha de sustentar-se en dues potes, d'una banda, la decidida aposta per la seua electrificació, però altra, més bàsica encara, el treball per a la conversió d'un model de mobilitat a un altre on es precindisca del vehicle a motor (tot i que siga elèctric) sempre que siga possible. Recuperar els espais públics per als vianants i crear àrees de baixes emissions. El canvi en el model de mobilitat no pot consistir en una mera substitució de la flota i l'ús actual del vehicle per un altre electrificat, sinó per canviar els usos i incorporar la perspectiva feminista d'altres formes de moure's més sostenibles. La transferència urgent de la gestió de les rodalies a la Generalitat per a poder posar en marxa un "bitllet climàtic" amb un preu força assequible que incloga tot el transport públic urbà i interurbà per a garantir l'alternativa a l'ús del cotxe.

L'urbanisme i la mobilitat dins els municipis complementen un model de ciutat pensada per a les persones, que no és casual que trobe coincidències en allò que a més li va bé al medi ambient.

La gestió de l'aigua com un bé públic de primera necessitat i l'avanç per un sanejament més sostenible. Les sinèrgies entre el reaprofitament de l'aigua des d'una perspectiva ambiental i com a recurs per a activitats agrícoles i industrials.

Es treballa també per la creació d'un Fons Verd Finalista, una "renda climàtica" que
5 siga capaç de recaptar fons de les activitats contaminants en CO2 i al mateix temps tornar-los als sectors socials que més complicat ho tenen per a fer la transició. Aquesta és una de les peces fonamentals i claus per ajudar a pagar les despeses de la transició i a més aprofitar per incentivar un canvi de model i costums. Aquesta fiscalitat intel·ligent que a més s'ha de veure complementada per la gestió afinada d'impostos
10 que ja existeixen i poden tindre major incidència incentivadora d'activitats no contaminants.

El paper de l'educació ambiental és fonamental per la seua capacitat tractora i transformadora, primer, en la conscienciació i educació sobre el nostre entorn i les seues necessitats, i segon, en la creació de persones preparades per nous llocs
15 d'ocupació verds en una societat amb noves tecnologies i noves activitats lligades a altre mode de viure més resilient. Apostar per l'educació formal i no formal, professionalitzant, és una prioritat en les polítiques d'Iniciativa i així es trasllada en la generació de llocs de treball d'educadors ambientals, la inversió en educació ambiental per a actualitzar i difondre materials, campanyes de conscienciació, nous
20 mòduls educatius en noves ocupacions verdes, la creació de l'Oficines d'atenció en temes ambientals, tant a nivell municipal com autonòmic, etcètera.

La transició justa ha de ser transversal a totes les actuacions, siga en matèria d'energia, urbanisme, mobilitat i fiscalitat, sempre proporcional a les capacitats de cada sector social, aprofitant el desenvolupament verd per a introduir la
25 democratització de l'energia, eliminar la pobresa energètica, fer el transport públic més accessible i extensiu a totes les persones i altres oportunitats que tenim amb un

model de societat més verd.

Totes estes actuacions s'estan portant a terme a través de marcs normatius i inversions. I mereix un esment especial el paper dels municipis en la transició ecològica, via inversions autonòmiques o directes des dels propis municipis.

- 5 L'adhesió al PACES, el *pacte de les alcaldies* pel clima i l'energia sostenibles, construeix una xarxa valenciana d'acció per la consolidació d'un model sostenible municipal on els plans de mobilitat, els inventaris d'emissions i altres es presenten i s'executen.

- 10 Una xarxa que es tradueix en accions concretes a través del Pla Municipis en Xarxa, que constitueix una teranyina de municipis valencians amb una senda clara cap a la descarbonització, la sostenibilitat i la resiliència, amb un desenvolupament estructural de l'autoconsum energètic via particulars o comunitats energètiques municipals i la generació territorialitzada, amb plans de descarbonització, projectes de mobilitat sostenible, entre altres. Els municipis compten també amb l'impuls i
- 15 consolidació dels seus plans locals de prevenció d'incendis, els educadors ambientals (presents en els municipis a raó de pes poblacional des de 2021), la innovació en gestió de residus que incentiva la reducció, la reutilització i la separativa en origen, les inversions en millorar els vessaments i la reutilització de l'aigua i un llarg etcètera de compromisos ambientals que ens posen a l'avantguarda de la transició
- 20 ecològica.

- La gestió dels espais naturals protegits que habitem així com els projectes de renaturalització de les ciutats tenen i han de tenir un paper preponderant. Les inversions en la gestió del medi natural, la potenciació del bosc mediterrani i els aiguamolls, la protecció del medi marí, el foment de la biodiversitat, són peces claus
- 25 en la lluita contra la crisi climàtica i ecològica. No només és que un medi ambient més sa, desenvolupat i madur ens fa més resilents i forts front al canvi climàtic i genera

unes condicions de vida i salut millors, és que a més el nostre medi és un gran embornal de CO₂ que hem de preservar i impulsar.

Tant el Botànic com els municipis en els que governa Iniciativa-Compromís són la punta de llança de la implantació del model ecologista. La millora dels indicadors ambientals respecte a anys anteriors és evident arreu del territori i en diferents sectors: protecció del medi natural, prevenció d'incendis i gestió forestal, foment de la biodiversitat i dels bosc mediterrani, conservació de la flora i la fauna marines i els aiguamolls, prevenció de residus i foment de l'economia circular, gestió de la tensió hídrica i polítiques de reutilització, prevenció de la contaminació de les aigües i l'atmosfera, posada en valor del nostres Parcs Naturals, transició energètica i mitigació i adaptació al canvi climàtic. Les inversions en medi ambient són significament majors i la societat agraeix, valora i vol tindre una gestió més verda que ofereix un nou model de desenvolupament modern i alineat amb les polítiques de reconstrucció de la Unió Europea.

Iniciativa ha d'aprofitar este moment per enfortir i oferir el seu projecte en la protecció i humanització del nostre planeta. El projecte polític ha de continuar marcant la senda verda de la reconstrucció i aprofitar que les nostres i els nostres joves i xiquetes i xiquets volen participar activament d'un model de societat de les xicotetes coses, del progrés, la modernitat, el respecte i oportunitats de vides dignes que els permeta ser protagonistes del futur i del present.

Cultura de la pau, justícia feminista i foment dels bons tractes

Primerament, cal reconèixer que de l'últim congrés a ara ha hagut una forta eclosió i desbordament tant del moviment feminista com de l'ecologista generant, particularment en les generacions més joves, una nova hegemonia cultural i política conscient dels problemes i reptes del segle XXI. De llarg, ja és una victòria. Doncs, no fa massa, ens havíem resignat quasi al l'unison a la fi de la història de Fukuyama i al triomf del pensament únic larvat durant l'aliança de ferro Reagan i Thatcher.

Una victòria que hem de reconèixer a qui van militar abans que nosaltres, una basta genealogia de dones i homes senzills, que mai es van rendir davant l'impactant i demolidor *"No hi ha Alternativa"*. Ara bé, malgrat que puga sonar amb un alt valor de la responsabilitat, ni llavors ni ara hi ha unanimitat de com fer-ho. Respectem-nos, busquem acords, però no ens conformem en llocs comuns buits ni a renunciar a la riquesa dels matisos per la retòrica dels pactes.

Al llarg de la ponència s'exposen el conjunt de polítiques públiques per a aconseguir la justícia social, l'harmonia amb el Planeta i els drets Humans, especialment, per a les dones i col·lectius històricament més invisibilitzats i vulnerats. Una exposició des d'un enfocament ecofeminista, és a dir, com una alternativa al patriarcat, capitalisme i colonialisme. Una alternativa però justa, inclusiva, emancipadora i plural.

Doncs, com a ecofeministes, el canvi també ha de ser una transició amable, inclusiva i èticament responsable perquè, com va dir la afrofeminista, Audre Lorde, *"amb les eines de l'amo, no podem deconstruir la casa de l'amo"*.

Malauradament, la sortida a la crisi econòmica de 2008 va suposar una desposseïció de drets de les classes populars i una retallada, sense precedents, de llibertats. Un context que ha permès l'auge de l'extrema-dreta al llarg de tot el món. No obstant això, el punt més preocupant, més enllà de la pròpia presència d'organitzacions d'extrema-dreta als nostres parlaments, és la seua forta capacitat per a marcar l'agenda i arrossegar-nos a la resta. Tristament, moltes organitzacions i persones que s'emmarquen dins de les esquerres, el feminisme, el moviment ecologista o el col·lectiu LGTBI, entre altres, han assumit els seus marcs reaccionaris de populisme punitiu, crispació partidista-mediàtica i negació del dret a debatre. També, en la nostra organització, nosaltres mateixa, ens hem vist en ocasions arrossegats en mig d'un debat líquid, la cultura del *zasca* i les *fake news*.

Per això, pensem que és fonamental, aturar-se, reflexionar i recuperar trets fonamentals de la nostra cultura política i trajectòria basada en la radicalitat democràtica, la pluralitat i la llibertat d'expressió, especialment, dels qui pensen diferent a nosaltres. Doncs, com defensa Noam Chomsky, "*Si no creiem en la llibertat d'expressió d'aquells que ens repulsen, no creiem en la llibertat d'expressió*". Una premissa revolucionàriament democràtica difícil de sostindre coherentment, especialment quan existeix la necessitat de posicionar-se frenèticament en tot, però imprescindible per a parar la pulsio totalitària en la que ens hem instal·lat.

Un dels majors èxits del heteropatriarcat és haver aconseguit que, en el marc d'una societat hiperindividualista, s'abandoni la mirada estructural dels conflictes polítics per a assenyalar comportaments i causes individuals que reprimir o suprimir fins i tot des de posicionaments de tradició transformadora. Resulta perentori recuperar plegats la mirada estructural dels conflictes sense llevar-li importància a formar part d'una ciutadania responsable i cívica que vol implicar-se en la millora del món en el que viu i que vol deixar per a generacions futures.

La ponència política té aquesta perspectiva estructural i política: les propostes relacionades per aconseguir la justícia social es basen en un enfocament igualitarista que trenca radicalment amb la fal·làcia de la meritocràcia, la cultura de l'esforç i l'emprenedoria. Una fal·làcia fonamental per a la transmissió generacional de l'empobriment i aturar mobilitzacions en contra de la cultura de l'acumulació extrema. A més, aquesta fal·làcia fa recaure sobre la responsabilitat individual la situació socioeconòmica generant greus problemes de salut mental.

També, les diferents propostes per aconseguir la justícia climàtica i la sostenibilitat es basen en una alternativa estructural més enllà de propostes merament individualistes que només interpel·len als canvis d'hàbits personals. I les mesures per assolir la igualtat de gènere i el reconeixement de la diversitat tenen una base educativa i cultural enfront de la mirada reaccionària i exclusivament punitivista d'assenyalament de *senyoros*.

Dit això, l'exercici d'empatia i reconeixement del conflicte polític ha de començar pel reconeixement de les víctimes, escoltar-les i acompanyar-les amb el seu dolor, la ràbia i la indignació. No ajuda gens, el comportament corporativista, patriarcal i, amb certa tendència al *lawfare*, de gran part del poder judicial ni tampoc el tractament dels mitjans de comunicació de masses al informar obviant les causes de les desigualtat i discriminacions o revictimitzant a les víctimes.

Som conscients i compartim, en molts casos, el dolor, la ràbia, la incomprensió, etc. Però, la política exigeix anar més enllà dels propis budells i posar solucions sistèmiques. La nostra tradició, entre altres, lligada al cristianisme de base i als moviments per la pau, és emancipadora, transformadora i inclusiva. Per això, la nostra resposta no és més mà dura, escarni i venjança. Nosaltres, com deliciosament va escriure el nostre poeta Miguel Hernández, *"no podemos ser ellos, los de enfrente, los que entienden la vida por un botín sangriento: como los tiburones, voracidad y diente,*

panteras deseosas de un mundo siempre hambriento”.

La nostra prioritat és treballar per una justícia feminista de base socioeducativa i transformadora que mire els conflictes polítics amb vocació de resoldre'ls de forma justa, inclusiva i reparadora.

- 5 Hui és urgent acabar amb l'escalada reaccionària de punitivisme, autoritarisme i trinxeres identitàries. Abans de res ens posicionem obertament en contra del discurs i la pràctica de l'enduriment de penes i la banalització de la privació de llibertat tant per convicció ètica com per rigorositat científica. Actualment, som el segon país de la Unió Europea amb les penes més altes i els índexs de criminalitat més baixos.
- 10 Paradoxalment, el punitivisme defugeix les causes dels conflictes.

- Dit d'altra forma, amb aquest discurs s'abraça al negacionisme de l'existència d'estructures polítiques de dominació com el patricat, capitalisme i colonialisme i es perd en el linxament individual. El punitivisme s'allunya de la justícia social doncs acaba perjudicant directament als col·lectius i grup de persones més discriminades i vulnerades.
- 15

- El sistema penitenciari reproduïx i legitima les desigualtats estructurals sobre el qual ha estat construït. De fet, com apunta la filòsofa feminista, Angela Davis, només amb la garantia de drets, l'enfortiment dels llaços comunitaris i les cures s'instaurarà, poc a poc, l'abolició de la presó. Una aspiració bàsica de qualsevol democràcia avançada.
- 20 Amb aquesta mateixa mirada, però sobretot, recordant que cap persona és il·legal exigim el tancament immediat dels CIES i de qualsevol altra institució racista, repressiva i alienadora. I, recordem, que migrar és un dret de totes i tots. Malauradament, vivim en un món on els conflictes internacionals i les guerres apareixen i desapareixen dels mitjans de comunicació de manera fugaç. I, amb això,
- 25 també les mobilitzacions i la solidaritat de la major part de la població. Qualsevol força política democràtica, sense més cognoms, ha de lluitar per a què nostra Mediterrània

no siga una fossa comuna sinó un espai d'acolliment, amabilitat, seguretat, igualtat i llibertat. Doncs, la mar ens agermana.

Per això, és vital un gir copernicà, com impulsa el nou moviment internacional "*defund the police*" hereu del antimilitarisme del segle XX, que trenque amb les polítiques securitistes i autoritàries per apostar decididament per l'enfortiment dels serveis socials comunitaris, la igualtat material i el reconeixement de la diversitat com a base d'una convivència democràtica i solidària. La convivència és la major resposta al punitivisme, l'autoritarisme i l'odi. Escoltar-nos, posar-nos en la pell de la resta, conèixer les nostres vulnerabilitats, compartir la memòria i els somnis ens permet generar comunitats cohesionades, fortes i flexibles.

La cohesió social que aconseguim amb la cultura de la pau i el foment dels bons tractes permet combatre el masclisme i la lgtbifòbia, l'aporofòbia, el racisme, l'adultcentrisme, la discafòbia, la gitanofòbia, la soletat no escollida, molts problemes de salut mental o el maltractament animal des d'un enfocament sociocultural, afectiu i polític. Doncs, és una oportunitat per a conèixer-nos, cuidar-nos i sentir-nos part d'un projecte comú. Sense complexos, aquesta ha de ser, junt a la seguretat material i climàtica, la proposta, des de les esquerres emancipadores, el feminisme inclusiu i el moviment ecologista, en matèria de seguretat. Una seguretat vital, col·lectiva i comuna. En aquesta seguretat, la de pertànyer a un projecte comú, és on hem de reconèixer la igualtat en la diversitat com un valor afegit compartit que ens permet créixer individual i col·lectivament.

La diversitat, els ecosistemes i la nostra convivència és la major garantia per a respectar el dret a la vida digna. Per això, hui, a diferència de la ponència anterior, no hem d'oposar-nos només a la tendència hegemònica neoliberal que tendeix sempre a homogenitzar-nos. Tristament és imprescindible acabar amb la bunkerització de les identitats i la construcció de noves fronteres en nom de la puresa, la biologia i una

falsa dicotomia entre allò material i allò cultural. Davant això, hem de recordar que en la nostra forma de fer i entendre la política allò rellevant no és “qui sóc jo” sinó “quin món volem (i quin món volem per a les futures generacions)”.

5 Efectivament, la forma amb la que militem també ens defineix. Per això, aquesta ponència, busca ser un al·legat a favor de la política i la seua potència transformadora per a resoldre conflictes estructurals, contra l’odi i les fronteres, particularment, mentals. A més, fem nostre l’aforisme fusterià de “tota política que no fem nosaltres, serà feta contra nosaltres”. I, recordem que no hi ha res més revolucionari que implicar-se en causes comunes que milloren la vida de la gent. I, sens dubte, per això, 10 el més mobilitzador, malgrat que hui sembla un impossible, és recuperar l’esperança i parir noves utopies que interpel·len majories presents i futures.

Hui una utopia és la tendresa. Una engrescadora actitud política que, com va dir Petra Kelly, pot ser subversiva. *‘Hem de tindre una relació tendra amb els animals i les plantes, amb la naturalesa, amb les idees, amb l’art, amb la llengua, amb la Terra, un 15 planeta sense sortida d’emergència. I, per descomptat, la relació amb els humans’.*

L’ètica de les cures i el foment dels bons tractes va estretament lligat al benestar i drets dels animals. Qualsevol societat avançada ha de incorporar mesures de protecció dels animals no humans i reconeixement dels seus drets amb una consideració legal de subjectes de dret, és a dir, considerar-los com a éssers capaços 20 de sentir plaer i dolor.

Els darrers anys ha hagut un desbordament social vinculat a la defensa dels drets animals i incorporar-los a la vida social més enllà de les velles lògiques de dominació i explotació. Els animals s’han convertit en un vincle afectiu fonamental per a moltes famílies. Per això, cada dia és més freqüent pensar en els animals i la seua inclusió a 25 l’hora de planificar les nostres quotidianitats.

De llarg, encara que hi ha reticències en el paradigma dels drets i bons tractes, si existeix una hegemonia cultural molt forta en contra del maltractament i l'explotació animal. Actualment, per posar un exemple i més enllà d'un debat partidament agressiu particularment al nostre territori, un 60% de la població està a favor de prohibir les corregudes de bous. Una xifra que es dispara entre les persones joves, on a penes el 7% defensa aquesta pràctica i un 84% diu no sentir orgull de viure en un país que normalitza i permet els espectacles amb bous.

Un compromís ètic que avança cada generació fent injustificable tant el binomi cultura-maltractament animal com la seua permisivitat en nom de la tradició. Per això, entre altres, l'erradicació d'actes lúdics amb ús d'animals ha de ser un objectiu a curt termini. A més, perentòriament cal l'eliminació de qualsevol subvenció pública seguint la línia marcada pel Parlament Europeu en octubre de 2020.

Hi ha una relació clara entre el patriarcat, masculinitat hegemònica i maltractament animal basada en la cultura de la violència com a font legitimadora dels privilegis i la dominació. L'ecofeminisme és interseccional, per això, assumeix totes les causes que lluiten contra la violència i la dominació des d'un enfocament educacional basat en l'ètica de les cures, els bons tractes i la cultura de la pau.

Un altre camp imprescindible on acabar amb les pràctiques d'abús, explotació i maltractament animal és l'alimentació. És una obligació ètica i una necessitat per a mitigar el greu canvi climàtic capgirar el model agroalimentari actual, particularment el tancament de les macrogranges, cap a una ramaderia extensiva, ecològica i ètica que respecte al màxim els drets i garantisca unes condicions de vida dignes.

Recuperem la tendresa, arrebatada culturalment als homes pel patriarcat i menyspreada pel productivisme capitalista, com a motor per avançar cap a una societat més justa, inclusiva i on treballem incansablement pel dret a la vida digna.

El pacifisme és acció, transformació i alliberament, especialment, davant la dominació del patriarcat, capitalisme i colonialisme. Doncs, com defensa Rigoberta Menchú, *“La pau no és solament l’absència de la guerra; mentre hi haja pobresa, racisme, discriminació i exclusió difícilment podrem aconseguir un món de pau”*. Tot i que sone
5 lluny i impossible és vital posicionar-se de forma decidida pel desarmament mundial i entendre la pau com a única via possible en la resolució de conflictes.

L’educació per a la pau, singularment a les escoles, és la base local i crítica sobre la qual es construeix una de les causes comunes de l’ecofeminisme; el pacifisme. Educar per a la pau passa obligatòriament per reconèixer que el conflicte és inherent
10 a la vida, per això, és fonamental proveir d’eines i estratègies des de la infància que ens ajuden a afrontar-los d’una forma positiva, dinàmica i socioafectiva. Una educació i uns valors que cal incorporar de forma urgent a l’agenda política que es resum en desaprendre la violència i la guerra, aprendre a resoldre els conflictes personals, col·lectius, locals i internacionals de forma constructiva i pacífica, i compromentens
15 en transformar políticament la societat per acabar amb les desigualtats, les injustícies i la violència.

Per això, apostem per una nova política exterior que no servisca per a facilitar l’espoli dels pobles més vulnerats al llarg de la Història perquè unes poques mans continuen acumulant en nom del ‘patriotisme’ de forma extrema. Un canvi de paradigma cap a
20 una política exterior feminista amb vocació de justícia global que repare els danys colonialistes i les violacions de Drets Humans, defense el diàleg intercultural com a base de les nostres relacions internacionals i aposte coherentment pels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

L’ecofeminisme és segurament l’articulació política més potent del segle XXI. Ens
25 interpel·la socialment i política a canviar el món i prioritzar, senzillament, el dret a la vida digna. I en temps de pandèmia, ho podríem resumir amb el meravellós concepte

mediterrani de "salut" (consensuat al Congrés de Medicina i Biologia de Perpinya en 1976).

"La salut és aquella forma de viure que és autònoma, solidària i joiosa".

5 Indiscutiblement, tant en la nostra cultura de govern al Botànic i dels governs municipals com en la base de la nostra proposta ideològica prioritzem polítiques que faciliten l'autonomia personal al llarg de tot el cicle vital amb un enfocament d'accessibilitat universal i de gènere. La solidaritat com a base de la cooperació i col·laboració mútua, sense defugir, prèviament la responsabilitat en resarcir
10 injustícies, especialment, les que històricament s'han anomenat Nord-Sud.

I, especialment, en temps de pessimisme, desafecció política i angoixa davant el col·lapse d'un sistema fallit és imprescindible, com a part de la nostra tasca política, reivindicar el dret al plaer, la sexualitat, de la felicitat, l'alegria, etc. Doncs, com hem vist anteriorment, en ple segle XXI no podem conformar-nos amb la prevenció de la
15 violència o l'absència d'aquesta. Cal posar amb urgència les bases materials, físiques, temporals i culturals perquè puguem gaudir individualment i col·lectiva dels bons tractes amb nosaltres mateixa, entre nosaltres, amb la resta d'animals, amb el Planeta i les generacions futures. Doncs, la tendresa i l'ètica de les cures són el millor camí per avançar en una societat cohesionada, justa i inclusiva baix el paradigma de la llibertat,
20 és a dir, sense la necessitat d'unes polítiques securitistes basades en la desconfiança, la por a la diferència, la bunkerització dels dogmes i l'exigència sempre reaccionària de mà dura.

Valencianisme i autogovern

Nosaltres venim d'un silenci antic i molt llarg, som gent que altres anomenen classes subalternes i hem alçat la veu per desfer aquest silenci que no ha estat mai resignat. Nosaltres, la gent senzilla, l'únic patrimoni que tenim és la nostra paraula, les nostres mans, el nostre treball i la nostra voluntat ferma de fer possible un món més just i sostenible.

Aquesta és la base i el motor del nostre valencianisme: la voluntat col·lectiva que neix de les persones senzilles, tantes vegades relegades per la força de grups socials dominants, que ara i aquí hem trobat la forma d'unir-nos amb la gent propera, moguts per la necessitat de millorar el món que habitem i per l'empenta i reconeixement de l'èxit de les nostres polítiques en favor de totes les persones. És per això que fem nostres els valors d'un republicanisme renovat i modern, basat en la participació ciutadana i els valors compartits com a model d'estat capaç d'avançar en la igualtat.

"Allò que val és la consciència de no ser res si no s'és poble". Ho hem dit i escoltat moltes vegades i això no ho fa menys cert. Només hi ha una forma de ser progressista, buscar l'avanç social, assolir una política de proximitat i de millora en la forma de viure i és tenir consciència de ser poble, saber que som nosaltres, amb la nostra història, la nostra forma d'entendre'ns i d'entendre els nostres problemes i la nostra capacitat d'autogovern els qui podem fer aquesta transformació de les nostres vides i del nostre món. Per tant, renunciar a l'exigència de major poder polític i iniciatives pròpies de la nostra terra i el nostre poble seria renunciar també a aconseguir els nostres propòsits ecofeministes i d'esperança social.

En aquest moment, a més a més, vivim en un context de necessitat de recuperació social i econòmica després de la forta crisi financera mundial aprofitada per l'avanç del neoliberalisme i en mig d'una pandèmia que ha canviat la forma de veure i viure el món actual. Aquesta crisi sanitària ens ha posat l'espill de la nostra fragilitat. Com diu Mónica Oltra, un organisme al límit de la vida ha posat les nostres vides al límit. Però també ha demostrat que hi ha maneres diferents de gestionar les crisis i per això hem impulsat polítiques de protecció i suport a les persones i col·lectius més afectats per evitar que la crisi sanitària es transformara també en una crisi social i econòmica. A la vacuna sanitària que ha proporcionat la ciència, les polítiques impulsades per Iniciativa i Compromís han incorporat una vacuna social.

La pandèmia de la covid-19, particularment les primeres setmanes amb la impossibilitat de tots els governs europeus de comprar material de protecció per al personal que treballava cuidant-nos i curant-nos a primera línia, ha fet palès la necessitat fonamental de relocalitzar la indústria. No qualsevol indústria. Una indústria amb valor afegit, sostenible i verda, dirigida a millorar la vida de les famílies i el nostre Planeta. Sense aquesta indústria no hi ha cap sobirania ni autogovern possible. Per això, enfront qui aposta per una economia especulativa, aliada de la corrupció i basada en la mala qualitat laboral i manca de respecte al nostre territori, nosaltres apostem per una economia cooperativa al servei de la vida.

Les crisis poden ser una oportunitat de reorientació i de naixement de noves realitats millors, però també són una oportunitat per a que les forces i interessos més consolidats i dominants exploten al màxim les mancances i debilitats de la cobertura social de l'Estat i de la capacitat d'organització de les persones amb menys recursos. Solament les Institucions Públiques i les Administracions poden harmonitzar i garantir la cobertura social i l'empenta financera que necessita el canvi de model productiu i

la millora d'autogovern que necessita el nostre País per reeixir d'aquesta situació orientat cap a polítiques de protecció social i una economia sostenible.

Els poders públics són l'última línia de defensa de la gent més fràgil, són la garantia de la defensa dels seus drets i, per tant, en moments de dificultats, l'administració pública ha de desplegar tots els recursos que teixeixen una xarxa de suport que sostinga a tota la ciutadania, que no deixi caure ningú.

L'enfortiment de la capacitat de protecció de l'Estat va unit a la millora de la capacitat d'autogovern tant a l'àmbit autonòmic com al municipal. El nostre model d'encaix en el nostre Estat ha de prioritzar necessàriament aquesta capacitat de prendre decisions, de donar respostes pròpies als problemes propis amb els recursos propis i fer-nos avançar en la construcció d'una Europa cada vegada més unida en polítiques socials i més generadora de polítiques de proximitat i democràtiques, l'Europa social, verda i de les regions.

La gestió de l'actual crisi sanitària també ha posat de relleu que les activitats essencials de la vida, aquelles sense les quals no podem seguir avant, són, curiosament, les més invisibles, les més feminitzades, les més quotidianes: les relacionades amb el sosteniment de la vida, les relacionades amb la criança, amb l'atenció a les persones, amb els serveis més quotidians (netejar, cuidar, cuinar, etc.). L'economia reproductiva, no la productiva, s'ha revelat com a imprescindible quan la vida ens ha posat potes amunt. Esta economia de les 3C -criar, cuidar i curar- és també un motor importantíssim de generació de riquesa, de llocs de treball directes i indirectes, d'investigació aplicada, de noves tecnologies, de lluita contra el despoblament.

En definitiva, la societat de les persones que cuiden a persones que ja estem construint no respon solament a una necessitat social o un imperatiu ètic, sinó que és també un model de desenvolupament econòmic net, sostenible, amb ocupació no

deslocalitzable i que genera innovació científica. És, per tant, l'economia del futur.

En aquest sentit, no podem obviar que en la nostra realitat quotidiana i propera pesa, i molt, el dèficit de finançament per a les nostres Institucions i Administracions. L'actual sistema de finançament autonòmic, caducat des de 2014, ens perjudica notablement, fa que arrosseguem un deute històric inassumible i dificulta notablement dur a terme les obligacions constitucionals que tenim assignades. Les valencianes i els valencians no volem ser més que ningú però ens hem cansat de ser sempre els últims. No és just ni constitucional que cada valencià o valenciana, pel simple fet d'haver nascut o viure en esta terra, tinga menys recursos que les ciutadanes o ciutadans d'altres comunitats. Per això és impostergable la reforma del caducat sistema de finançament autonòmic i esta reforma, si volem que suscite consensos, només pot passar per tocar la part assignada a l'Administració General de l'Estat, absolutament sobrefinançada quan en realitat les competències que impacten directament sobre la ciutadania les exerceixen les comunitats autònomes i els ajuntaments. Esta reforma, on l'Administració General de l'Estat baixe els seus innecessaris ingressos en benefici de les comunitats autònomes injustament i històricament infrafinançades és una exigència ineludible per garantir el compliment dels drets presents i futurs de tot el nostre poble.

Aquesta economia del futur per ser una realitat en clau valenciana ha de respondre a la importància de la vertebració del territori en la construcció del nostre País, com a element simbòlic, com l'espai on vivim i que deixem als nostres fills i filles. Sols així aconseguirem connectar la necessitat d'actuar localment alhora que pensem globalment, i sols així podem fer fronts als reptes de l'emergència climàtica, amb polítiques de mobilitat sostenible i amb models productius alternatius al model econòmic-social basat en el turisme de masses i la construcció immobiliària extensiva, de baixa qualitat i que competeixen en baixos preus i salaris.

El valencianisme és profundament municipalista per la seua vocació i vivència de la proximitat com a motor sostenible dels canvis ecosocials que necessitem amb urgència. Una realitat aparellada a la nostra realitat organitzativa i institucional.

Un municipalisme que no és antagonista sinó complementari dels reptes universals en comunió amb la màxima ecologista; pensar en global i actuar localment. Un ecomunicipalisme clau en el que Yves Cochet, ecologista francès, denomina societats de la sobrietat, en el marc del decreixement, basades especialment en l'autosuficiència local (i regional), la descentralització dels poders i la relocalització de l'economia. I conmina a implicar-se en la política local i defensar obertament la sobrietat, és a dir, amb el que freqüentment nosaltres hem defensat com la política de les xicotetes coses; *'més espai per a caminar o anar en bici i menys cotxes, més comerç de proximitat i menys grans superfícies, més edificis xicotets i menys gratacels, més serveis públics de proximitat i menys mercantilització, etc'*.

Aquest municipalisme exigeix un finançament per a les entitats locals just i adient a les seues competències. Cal capgirar, per tant, les proporcions de la distribució de la inversió pública de forma que l'àmbit autonòmic i municipal reben tots els recursos que puguen garantir les polítiques de proximitat que calen per al sosteniment de la vida, la protecció del planeta i la cura de les persones.

El país valencià és un territori plural. Un territori que va i viu més enllà de les ciutats i per això la recuperació dels entorns rurals suposa la millor oportunitat per al nostre desenvolupament comunitari. Només podrem revertir el despoblament si entenem el paper fonamental que juga el món rural en les nostres societats. Resulta fonamental afegir una perspectiva territorialitzada dels serveis públics, amb una acció positiva per afavorir la repoblació de l'entorn rural garantint un serveis suficients i de qualitat que garantisquen l'equitat. Amb una especial atenció a les polítiques de mobilitat, clau en la vertebració i cohesió social, implementant el model de 15 minuts pel que

apostem en les ciutats també a les comarques rurals.

Igualment, i davant l'evidència que vertebrar el nostre País és vertebrar totes les nostres comarques, accelerar l'aprovació d'una llei de comarcalització que vaja més enllà d'una estructura territorial i afronte el desenvolupament d'un teixit social fort i cohesionat, amb el suport d'una administració més descentralitzada i propera.

Per descentralitzar les polítiques, vertebrar el país i cohesionar-nos socialment és important reivindicar la transferència del sistema de rodalies a la Generalitat i la seua aposta estratègica en clau verda, social i de país. Malauradament, hi ha una concepció patriarcal i capitalista de la mobilitat que no prioritza la mobilitat quotidiana de les famílies. Només una xifra, actualment, l'Estat inverteix 98 euros per persona usuària d'alta velocitat mentre només inverteix 0'0015 euros per persona que utilitza el rodalies.

La cultura no és, contràriament al que pretén una ideologia mercantilista, un simple producte de consum o un objecte de luxe i, per tant, prescindible. La cultura és l'expressió col·lectiva d'una societat i, com a tal, és viva, evoluciona en el temps, i recull influències i mestissatges, i forma part de la pluralitat d'expressions que conformen el conjunt de societats humanes. La cultura és també valors, i són els valors dominants en una societat els que acaben conformant consensos i projectes compartits. I en tercer lloc, la cultura, a més, és irreductible expressió de la individualitat de la persona que la crea, impregnada d'una història col·lectiva i d'uns valors dominants, i igualment lliure en el seu anhel de recerca i de risc en explorar camins nous.

Per això la idea transformadora de la societat ha anat sempre acompanyada del braç de la cultura. La nostra cultura pròpia, amb tota la seua riquesa, és l'altra gran base en la que el valencianisme polític busquem reconèixer i fer país. Una cultura transformadora, amb l'agenda21 com a full de ruta per a cosir socialment i territorial el

nostre país. Una cultura que fomenta la igualtat, la inclusió i reconeix la diversitat. Una cultura que genera referents, que emociona, remou i ens fa prendre consciència de les injustícies però també ens facilita construir noves metes i causes per on caminar plegades.

- 5 La cultura també és agermanament, espai compartit i temps de creixement personal. La cultura és memòria. Cal rescatar la memòria democràtica i reconèixer aquella gent oprimida que ha lluitat per les causes justes que ens han convertit en un país millor, treballar significativament per la reparació material de l'espoli franquista, la recuperació de la genealogia de personalitats i institucions valencianistes mutilades
- 10 per la dictadura de la memòria col·lectiva i l'aprovació d'una llei democràtica de secrets oficials homologable a les del nostre entorn.

Davant de l'avanç continu del pensament únic i la colonització cultural que ha definit la segona meitat del segle XX, l'estima, el coneixement i la promoció dels fets culturals populars propis suposen mecanismes de protecció que ens permeten mantindre una

15 visió pròpia del món. L'amalgama cultural sorgida de la globalització no s'ha de confondre amb aquesta unificació. La democràcia se sustenta, entre altres, en el respecte a les minories i la diversitat, i en el futur no poden obviar aquest component cultural.

El valencianisme polític ha d'estimar el valencià com a llengua que ens permet

20 reconèixer el món des de la nostra història social, col·lectiva i personal. Per això, davant la difícil situació de l'ús del valencià, cal enfortir una política lingüística inclusiva i decidida que ens permeta desenvolupar-nos amb normalitat i de forma normalitzada en la nostra llengua de forma diària i els nostres dret a la igualtat lingüística siga una realitat. Més concretament i entre d'altres fites, és important

25 recuperar la reciprocitat amb els mitjans de comunicació de llengua comuna, aconseguir que els serveis públics valencians parlen i entenguen el valencià i influir

per arribar a un model estatal veritablement plurilingüe en igualtat per a totes les llengües cooficials.

Cal subratllar també que la llengua no és només un instrument de comunicació que ajuda a la cohesió de les societats, sinó que a més és una font de generació de riquesa com a conseqüència de l'activitat econòmica que genera. D'acord amb dades de l'estudi "Impacte i valor econòmic del valencià" publicat l'any 2019 dins de la col·lecció Rafael N. Ninyoles, la contribució directa del valencià a l'economia de la Comunitat Valenciana és de 1.307,4 milions d'euros de renda (un 2,10% del Valor Afegit Brut autonòmic) i 35.505 ocupacions equivalents a temps complet/any (un 2,95% de l'ocupació).

Un veritable compromís amb la nostra cultura, la nostra identitat i els principis del nostre Estatut ens impulsen, per tant, a augmentar la implantació social de la nostra llengua, la seua capacitat de generar riquesa i a assolir una veritable igualtat lingüística per a tota la ciutadania.

En definitiva, el nostre valencianisme és un valencianisme popular i republicà que troba una oportunitat i un repte en la plurinacionalitat de l'estat espanyol. Una plurinacionalitat que ha d'estar basada en la cooperació entre iguals i el reconeixement de la diversitat com una senya d'identitat de totes i tots.

Un valencianisme ecofeminista i social en el qual les paraules de Maria Mercé Marçal *"a l'atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona, de classe baixa i nació oprimida. I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel"* assoleixen el seu ple significat.

Un valencianisme responsable que treballa per la justícia social global des de la transformació de l'entorn pròxim, que vol fer realitat una Màtria en què ens reconeixem perquè ens uneix un sentiment de pertinença a una terra que ens cuida, que garanteix els nostres drets i que ens acull per fer-nos particeps d'una realitat

ecològica, sostenible, igualitària i d'optimisme vital.

Les identitats basades en criteris ètnics, històries èpiques compartides o recerca de futurs il·lusoris generen adhesions emocionals potents, però no serveixen per a cohesionar la ciutadania al voltant d'un projecte comú de vida que genere felicitat, 5
benestar i sentiment de pertinença.

Per això la nostra aposta és generar una identitat basada en la incorporació de drets socials, laborals i ambientals com a tret definitori del poble valencià. Una identitat basada en un patriotisme de la gent, que identifique com a propis estos drets i que cohesione la societat entorn a un sistema de benestar i protecció del qual les 10
valencianes i valencians puguen sentir orgull.

El nostre valencianisme, com va explicar magistralment l'ecofeminista valencià Josep Vicent Marqués *“no naix de la necessitat de «recuperar» cap identitat nacional sinó en la capacitat de transformar millor una societat i crear una nova cultura alliberadora*

Iniciativa del Poble Valencià - Compromís

L'any 2010 Stephane Hessel va publicar el llibre *"Indigneu-vos!"* del qual ens deia Jose Luis Sampedro: *"¡INDIGNAOS!, les dice Hessel a los jóvenes, porque de la indignación nace la voluntad de compromiso con la historia. De la indignación nació la Resistencia contra el nazismo y de la indignación tiene que salir hoy la resistencia contra la dictadura de los mercados."*

El mateix any es va crear la coalició Compromís amb un propòsit immediat electoral i amb una motivació estratègica política molt més ampla i com a conseqüència de la nostra voluntat de compromís amb la història com enuncia Sampedro i com també comentava Mónica Oltra al 2015: "hem decidit que no volem continuar sent espectadores de la vida d'altres, sinó protagonistes de les nostres."

Fruit d'eixes línies de reflexió i d'acció política plasmades en el llibre de Hessel, i de col·lectius ciutadans basats en l'acció no violenta, en la lluita contra el bipartidisme a l'Estat Espanyol i en la resistència contra les dictadures dels mercats va sorgir al nostre entorn proper el moviment 15M i la primavera valenciana.

Val a dir que Iniciativa del Poble Valencià havia assumit aquests valors des dels seus orígens, i la llarga tradició de l'esquerra no autoritària, l'ecologisme popular, el valencianisme polític i el feminisme de la que es hereva, i també d'altres que van passar a ser primera plana en les notícies i les anàlisis polítiques com ho és l'esmentada caiguda del bipartidisme; i d'altres que hui formen part de la idiosincràsia de qualsevol agrupació política progressista, com ara, la proximitat a la ciutadania i les seues demandes, el valor de la participació directa i els processos de deliberació, el valencianisme de la gent senzilla o la marcada independència dels grups de poder

econòmic i social.

Som un partit jove però això no ens impedeix, a més, reivindicar-nos com a hereves i hereus de la lluita contra el franquisme i per la construcció de la democràcia i, en coherència, com aquelles i aquells que ara volem aprofundir en una democràcia
5 encara deficitària i deutora de la ja superada transició espanyola.

Bruno Estrada al seu llibre “la revolució tranquil·la” defineix el que ell anomena “llibertat d’alta sociabilitat” així “*seguir la pròpia voluntat en allò que no contradigui les normes, en al decisió de les quals s’ha participat mitjançant mecanismes democràtics*”.

10 Tant Iniciativa com Compromís incorporem per la nostra forma d’organitzar-nos i de prendre decisions la ferma voluntat de desenvolupar i portar al major nivell aquesta llibertat d’alta sociabilitat, per això la nostra organització és “una proposta avantguardista d’alta enginyeria política” i així en la nostra forma d’entendre’ns i de
15 atendre’ns ens relacionem amb cada partit de la coalició, amb cada persona del nostre partit i amb cada agrupació de persones del partit o de la coalició des del respecte a la diversitat de propostes i reivindicacions i també a la forma interna d’autogestió de cadascuna i cadascun.

D’aquesta manera la nostra forma d’actuar, d’organitzar-nos i de ser ens permet de realitzar una praxi política que respecta la diversitat i pluralitat de les organitzacions
20 alhora que permet que les iniciatives personals i la capacitat política individual encaixen amb les col·lectives per arribar a ser transformadores de la realitat que ens envolta.

Aquest funcionament basat en el consens entre les múltiples i diverses consciències i organitzacions representades a Compromís i pràctica deliberativa ens atorga també
25 una altra riquesa com és que en formar part d’aquesta proposta vivim i sabem que és

possible la política de participació directa, de valoració de totes les propostes i d'empenta del que promovem les persones senzilles front a altres models polítics que s'han vist inoperants a l'hora de capgirar les directrius marcades per poders econòmics i socials.

- 5 Des de fa uns anys ençà la població valenciana ha vist millorar, créixer i aparèixer tot un seguit de polítiques verdes, feministes, de protecció social i d'augment de la democràcia i la transparència, i també ha augmentat la valoració social de Compromís com a partit de govern. Una opció responsable i efectiva per a governar un país en favor de totes i cadascuna de les ciutadanes i ciutadans, sense que els prejudicis
10 ideològics o les dependències econòmiques ens hipotecaren.

En aquest canvi de visió, Iniciativa ha estat un actor clau. Sense nosaltres no hagueren estat possible els plantejaments d'associació i col·laboració política amb tant
15 tantes forces i diverses que han fet realitat tantes millores en l'àmbit local i autonòmic i fer arribar la veu valenciana a les institucions estatals i europees. Sense la nostra decisió de mantenir la pluralitat i capacitat d'autogestió al mateix temps que trobem senderes comunes amb altres organitzacions de Compromís i amb altres forces per a projectes de més ampli abast, tampoc haguera sigut possible la nova realitat política que representem.

Ara ens trobem davant una realitat ben diferent a la que ens trobàvem tant quan vam
20 aconseguir que Compromís entrarà per primera vegada al Parlament valencià com quan vam fer possible, després d'haver liderat el canvi polític i l'evolució electoral, el primer Govern del Botànic.

Doncs, ens situem enmig d'una gran crisi econòmica financera que ha fet trontollar els pilars bàsics de la protecció social i la solvència econòmica de molts Estats, una
25 pandèmia mundial que ens està fent replantejar-nos tot el nostre model relacional i econòmic i una crisi climàtica que pot empobrir dramàticament el planeta i devaluar

la vida de milions de persones han canviat les expectatives de la gent que vivim i construïm el País Valencià i pel que fa a les correlacions de forces polítiques, els dos grans partits sorgits a la transició espanyola semblen revifar i tornar a buscar l'hegemonia i ha crescut amenaçadorament la força i la capacitat d'organització d'una
5 ultradreta de caire internacional i força mercantilitzadora.

En aquest context, no podem malbaratar tot allò aconseguit fins ara gràcies a la decisió ferma de fer valuosa cada proposta de cada persona i de mantenir-nos en principis verds, feministes, igualitaris i democràtics. Per això cal anar avançant cap a una formalització i consolidació de l'avantguarda política que suposa Compromís, cal
10 mantenir la capacitat d'autoorganització i transformació d'Iniciativa i cal continuar fent del nostre model i pràctica política una referència i un actiu per a la capacitat de la política valenciana progressista, integradora i transformadora, que no s'ha de quedar solament en el marc valencià sinó també estatal i internacional.

Iniciativa ha de continuar formant part d'una estructura oberta com és ara Compromís que siga capaç de prendre decisions i fer política a partir del reconeixement a la
15 diversitat, la pluralitat i la integració de totes les parts, des del diàleg i el debat. A més, ha d'ocupar-se de la seua militància, d'acompanyar als i les seues representants públics i ampliar l'aliança amb moviments socials transformadors, organitzacions sindicals, artistes i intel·lectuals, però, principalment amb la gent senzilla dels nostres
20 barris per seguir compaginant l'acció política a les institucions i als carrers.

En un dels grans moments de transformació social dels Estats Units, Martin Luther King va expressar: *“Mai podem quedar satisfets, mentre un negre de Mississipi no puga votar i un negre de Nova York considere que no hi ha per què votar. No, no; no estem satisfets i no quedarem satisfets fins que la justícia rode com l'aigua i la
25 rectitud com un poderós corrent”*.

Així, nosaltres volem i treballem per un Compromís fort i perdurable i per una Iniciativa forta i amb molt de futur per tal que qualsevol persona del nostre País, i de tots els racons on puguem arribar, pugui votar i considere que paga la pena votar per tal d'aconseguir que la justícia rode com l'aigua i la vida siga viscuda en plenitud per totes

5 les persones en igualtat.

Fem Màtria

La nostra aposta política, per tant, és fer Màtria. Fer Màtria és treballar per remoure les causes que generen les grans desigualtats del sistema en què vivim, que creen empobriment, soletat i opressions, i treballar per crear una societat on cap persona es quede arrere, una societat verda i feminista que garantisca la igualtat, la justícia, agermanament, cohesió social i la pau.

Fer Màtria és que les persones se senten membres d'esta terra pel benestar que els proporciona, per la felicitat que els genera, per la solidaritat que els impulsa i l'esperança de conviure en un món millor.

10 Fer Màtria és fer realitat la reivindicació fonamental i essencial expressada per Rosa Luxemburg *“per un món on siguem socialment iguals, humanament diferents i totalment lliures”*.

15 Fer Màtria és deixar d'enfrontar amb debats estèrils de confrontació, trinxeres identitàries i posar en el centre la vida; les persones, els seus drets i llibertats, les seues necessitats, desitjos i les seues esperances amb harmonia amb la Terra. Fer màtria és reconèixer la nostra interdependència i la dependència amb l'entorn, elements a cuidar i a posar en valor. Fer màtria és rehabilitar a les invisibles i incloure les mirades perifèriques. Fer Màtria, al capdavant, és treballar millorant el present per generar un futur d'alegria, estima i esperança.